SULIPALOTA

Íme a tornaterem, amelyben három osztály tanulói is elférnek

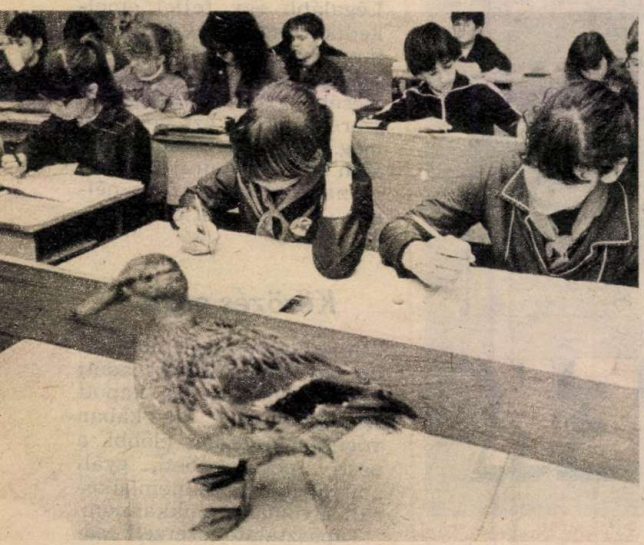

A szemléltető eszközök sem hiányozhatnak egy új iskolából

Magyaróra a művelődési ház gazdag könyvtárában

Ha iskolát építtetnék, a munkát fiatal tervezőre bíznám. Nem az idősebbek képességeiben, tapasztalataiban kételkedem, egyszerűen csak arról van szó, hogy egy fiatal tervező közelebb áll a gyerekekhez. Jobban érti, ismeri legbensőbb világukat, s egy iskola tervezésekor ez a legfontosabb.

Dunaújváros épített magának iskolát, s büszkék is rá polgárai, csak úgy hívják: üvegpalota. Üvegpalota, melyről első látásra senki sem tudná megmondani, hogy tulajdonképpen mi is a funkciója. Nézné az ember bárminek, csak iskolának nem. Még a küszöbön belül is zavarban van az idegen, hiszen annyira megszoktuk már a tanterem, a folyosó, a tanári szoba szigorú rendszerét, a rendet, a fegyelmet, a tudást kiemelő formákat.

Itt minden más. A tanári szobát „eldugták", nincsenek hagyományos értelemben vett folyosók. Az épület központja egy hatalmas, több szintre tagolt csarnok, a tervező ehhez „ragasztott" hozzá mindent. Kicsöngetés után, a szünetben megtelik ez a tágas tér. Oldalról, a tantermekből újabb és újabb kék köpenyes gyerekcsapatok özönlenek elő. A díszített lámpaoszlopok tövében, a csempézett virágmedencénél, egy-egy lépcsőfordulóban vagy éppen a tornaterem nagy üvegajtajánál kis társaságok, baráti körök gyülekeznek. Mások a hosszú függőfolyosókon igyekeznek valahová, és az egyik szintről a másikra le- vagy fölkiabálva köszöntik egymást. Élettel telik meg a zárt tér, vagy ahogy a gyerekek nevezik: az iskolautca; a könnyű, vékony gerendás tető üvegablakain át besüt a tavaszi nap.

Nyolcszázan járnak ide, a tavaly szeptemberben átadott Mező Imre Általános Iskolába. A diákok kétharmada tavaly ilyenkor még egy régi, földszintes kis épületben koptatta a padokat. Oda járt a most nyolcadikos Szántai Judit is.

— Ezzel az épülettel össze sem lehet hasonlítani a régit. Reggelenként kedvvel jön be az ember, még akkor is, ha tudja, hogy egy nehéz matekdolgozat vár rá. Amikor először beléptem ide, minden olyan könnyűnek, légiesnek tűnt. Rájöttem, hogy a korlátok, az oszlopok karcsúsága, a sok üvegfelület kelt ilyen érzetet. Az üvegfalakon túl egy méterrel már ott a fű, de idebent a korlátok, az oszlopok, a padló zöld színárnyalatai is a természetet idézik.

Az iskolát Rombauer Gábor tervezte. Harmincegy éves, 1978-ban végzett a Budapesti Műszaki Egyetemen. Valaha Pestlőrincen lakott, ott is járt iskolába. Életének első, jelentősebb munkája a dunaújvárosi „üvegpalota".

— Még gyerekfejjel Pestlőrincen sok rossz tapasztalatot gyűjtöttem. Most, amikor a tervezőasztal fölé hajoltam, szinte minden eszembe jutott, ezért arra törekedtem: az én iskolám legyen különb, igazán jól érezzék magukat benne a „srácok". A dolgot egy kicsit bonyolulttá tette, hogy olyan iskolát kellett megálmodnom, amely úgy nyolc-tíz év múlva, ha csökkenne a létszám, művelődési házzá alakítható. Ezért gipszkarton válaszfalakat építettünk be, ezeket majd annak idején könnyű lesz eltávolítani. Így az osztálytermek, szertárak helyén egy nagyobb színháztermet, s több kisebb-nagyobb előadóhelyiséget kapunk majd.

Az épületet a régi Vasmű művelődési otthona mellé építették, csak egy üvegajtó választja el a két létesítményt egymástól. Valamikor majd a két épületből egy intézmény lesz, annak ellenére, hogy építészeti megoldásban, belső térkialakításban különböznek egymástól.

A gyerekek ismerik Rombauer Gábort, s elmondták, hogy mennyire tetszik nekik a sulipalota. Az iskoláért Rombauer Gábor az „Építőipar Kiváló Dolgozója" kitüntetést kapta.

A két intézménynek már most is vannak közös rendezvényei: játszóház, diszkó, képzőművészeti kiállítás az iskolában, cserébe pedig diákok kaptak két tantermet a művelődési házban, használhatják a nyelvi labort, könyvtárat, mozit.

A nyolcadikos Böröndy Éva örül ennek, mivel — ahogy mondja — így sok időt takaríthat meg.

— Nem kell buszoznunk a városban, több szakkört is szervezhetünk egy helyen, tavasszal például számítástechnikai tanfolyam is indul. Ha könyvet akar kölcsönözni az ember, nem kell elmennie a „világ végére".

Bognár Nándor iskolaigazgató irányítja az üvegpalota életét. Tizenkilenc tanterem, egy előadóhelyiség, két gyakorlati műhely, egy tornaterem és egy balett-terem tartozik a függőfolyosós csarnokhoz. Különben rendeztek már itt munkásgyűlést, pártaktíva-értekezletet, KISZ-gyűlést, kulturális vetélkedőt, szerepelt a tornateremben táncegyüttes s még hosszan sorolhatnám.

Dunaújváros szereti, magáénak tekinti ezt az iskolát.

Sinkovics Ferenc
Fotó: Szalay Béla

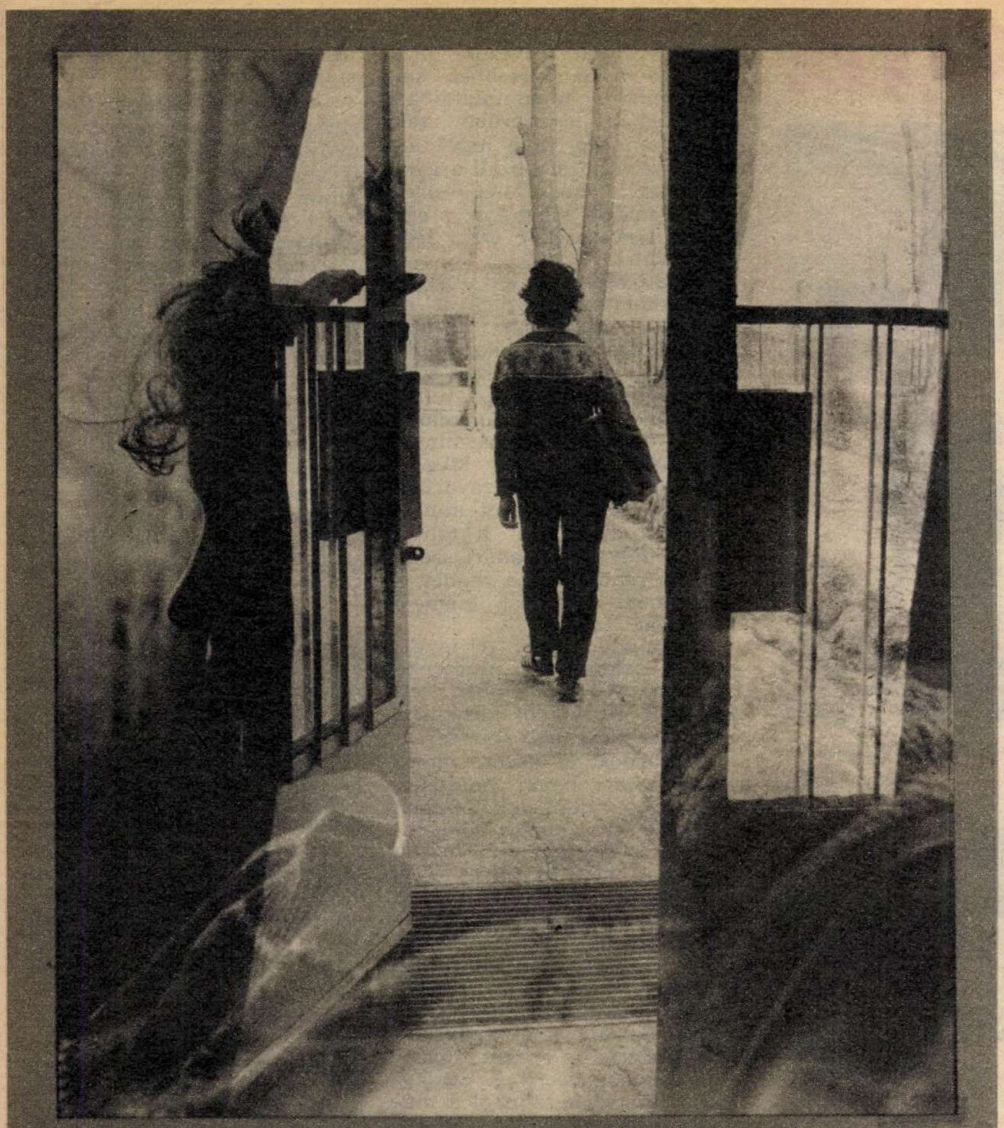

SZÖKEVÉNYEK

Újságíró szólásmondás: a téma az utcán hever, csak le kell hajolni érte. Hozzánk, két intézeti lány személyében, az ajtón sétált be. Erzsi néni, ahogy a gyerekek nevezik levelezési ügyeink intézőjét, szívesen fogadta őket, hiszen J. Ilonka már többször írt, verset is küldött nekünk. Beszélgetés közben azonban felötlött benne, hogyan lehetnek Pesten olyan időpontban, amikor az iskolapadban kellene ülniük. S mert kérdésére a lányok kitérő választ adtak, felhívta telefonon a kaposvári Zója nevelőintézetet, ahol közölték, hogy Ilonkáék megszöktek tőlük. Erzsi néni enyhíteni szeretett volna a bajon, kikísérte az állomásra őket, jegyet váltott nekik, hogy minél előbb hazaérjenek. Ígéretüket betartva, jelentkeztek az intézetben. Ám még akkor este továbbálltak.

Tünde csalt el

Mi megtettük, amit megtehettünk. Mégsem hagyott nyugodni az eset. Újra és újra feltettem magamnak a kérdést, miért kockáztatja egy hetedikes és egy nyolcadikos lány a jövőjét, hiszen a szökés vége szinte mindig szigorítás, vagy bűnözés. Választ azonban csak J. Ilonkától kaphattam, akit időközben elfogott és az intézetbe vitt a rendőrség. Pontosabban megkerült Zs. Tünde is, de mire Kaposvárra értem, már újra kereket oldott.

Aki először látja Ilonkát, el sem hiszi, hogy az ártatlan tekintetű lány többszörös szökevény. Úgy ült velem szemben is, mint aki már azt is elítéli, aki rosszat gondol a gyerekekről. Csicsergett, csevegett, csak a lényegről hallgatott.

— Miért szöktél meg?

— Tünde csalt.

— És te minden csalogatóra hallgatsz?

— Jól jött az ajánlata, mert már régen fel akartam jutni Pestre, hogy elmenjek a filmgyárba. Ahhoz akartam segítséget kérni, a szerkesztőségtől is, hogy valamelyik rendező meghallgasson, gyermekszínészként alkalmazzon. Csak nem mertem elmondani.

— És másodszor miért szöktél meg?

— Ugyanezért. De mire a fővárosba jutottunk, Tünde lebeszélt a dologról. Azt mondta, ostobaság az egész. Egy csóró lányt senki sem hallgat meg. Rokonoktól rokonokig vándoroltunk. Hol Pesten, hol pedig Gyálon jártunk.

— Didergető hidegben, nagykabát nélkül találtak rátok az egyik autóbuszon. Eladtátok a kabátokat?

— Elvesztettük a csomagjainkkal együtt. Éppen azt kerestük, amikor igazoltattak bennünket.

— Megfagyhattatok volna!

— A buszban nem volt olyan hideg.

Ilonka most már szavakban elítéli Tündét, de a szíve mélyén még védi. Úgy érzi, neki köszönheti, hogy szinte karnyújtásnyi közelségbe került hozzá elképzelt boldogságának színhelye, a filmgyár.

Álma Bauchner Lászlóné, az intézet igazgató-helyettese szerint sem alaptalan. Legalább egy fejjel emelkedik ki kortársai közül, jól tanul, verseket ír, kitűnően szaval, bábokat mozgatva mesél, színi előadásokon szerepel. Csak azt nem érti meg, hogy a felnőttséget nem lehet siettetni, idő előtt — nagyobb erőfeszítés nélkül —, nem lehet célba jutni.

Körözés alatt

A szökésben levő Zs. Tünde ügyében körözést adott ki a rendőrség. A kapott személyleírás birtokában végigjártam én is előbbi, a pesti, pesterzsébeti, gyáli „búvóhelyeit", de nem sikerült nyomára bukkannom.

Tapasztalatot szerzett csavargó lévén másfelé vette az irányt. Autóstoppal, Békés megyében, vésztői rokonát kereste fel, csakhogy az gyorsan kiismerte, s kinézte a házából.

Tünde Gyulára utazott, de hosszabb ideig ott sem fogadta be senki. Kéregetésből tartotta fenn magát. S abból, hogy kisebb-nagyobb értéket emelt el az önkiszolgáló boltok pultjairól. A vasútállomás váróteremében a padon vetett magának ágyat, amikor lefülelték.

— A reggeli vonattal akartam visszamenni Kaposvárra — mondta a rendőrnek.

— Megvan a jegyed?

— Még nincs.

— A jegy ára?

— Elfogyott a pénzem,

de a vésztői rokonom megígérte, hogy reggel hoz annyit, amennyi az útra kell.

— Ők úgy tudják, hogy te már Kaposváron vagy.

— Úgy tudják, úgy tudják, miből mehettem volna el, amikor nem adtak semmit? Azt sem engedték meg, hogy náluk maradjak.

— Meddig akartál dologtalanul a nyakukon csüngeni?

— Csak a telet szerettem volna kihúzni.

— És aztán?

— Valahogy lett volna.

Az út kettévált

A történethez tartozik, hogy írásom két szereplőjének szívszorítóan alakult az élete. J. Ilonka nem ismeri az édesanyját, és csak egyszer látta az édesapját is. Amióta az eszét tudja, intézetben, nevelőszülőknél élt. Amelyiknél jól érezte volna magát, ott nem ő, hanem egy másik fogadott gyerek volt a kedvenc. Zs. Tünde ugyan belekóstolt a családi boldogságba, ám gyorsan megismerte a családi poklot is. Szülei italoztak, s ettől kezdve állandóan veszekedtek. A gyerekekkel — akik szívesebben voltak az utcán, mint otthon — alig törődtek.

Sem Ilonka, sem Tünde nem tehet a múltjáról, de a jövőjükért mindketten felelősek. Tizenhárom-tizennégy évesen már meg kell tudni különböztetni az embernek a jót és a rosszat. Kaposváron az intézetben minden lehetőséget megkaptak, hogy felkészüljenek a felnőtt életre. Bíztató, hogy Ilonka harmadszorra már nem engedett barátnője csalogatásának, szorgalmasan tanul, megfogadta, hogy becsülettel elvégzi a hetedik és nyolcadik osztályt, és utána továbbtanul. Tünde azonban a csavargást választotta.

Útjuk kettévált. Hírek szerint Ilonkát meghallgatja, s ha tehetségesnek tartja, pártfogásba veszi a Kaposvári Csiky Gergely Színház egyik művésze. Tündén is megpróbálnak segíteni, de másképpen. Ő Esztergomba, egy zártabb intézetbe kerül, hogy a nyitott ajtók miatt ne legyen állandó kísértése. Vajon rádöbben-e, hogy a veszélyeztetett élet veszélyessé is válhat?

Faragó György
Fotó: Szalay Béla

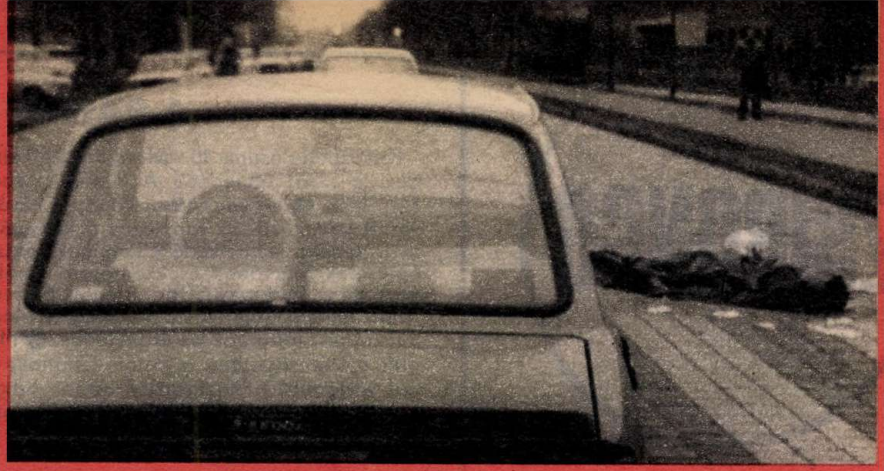

MIÉRT?!

1985. március 8., 16 óra; Budapest Kőbányai út. A MÁV Északi Járműjavító előtt, az út közepén horpadt Skoda áll, a megállóban üres autóbusz, előtte, mögötte rendőrautók. A fehér öves rendőrök mérnek. A zavart, kétségbeesett felnőttek Péternek, a GANZ-MÁVAG tizenegy éves birkózó bajnokjelöltjének örök álmára vigyáznak. Betakarták, melléje tették sportfelszerelését, egyesületi tagsági könyvét. Péter holtan fekszik a macskaköveken.

Az edzőterem zaklatott felnőttek, pajtások, sporttársak gyülekezete.

– Jó birkózó volt, gyors – mondta szomorúan Kaszán Attila. – Hamar kicsúszott a tusveszélyes helyzetekből. Nem akart másoknak fájdalmat okozni . . . – széttárja a karját, nem érti, miért történt.

– Másfél éve járt birkózni. Szorgalmas volt. Nem mulasztott edzést – így a mester, Tiger Tibor. – A hét végén lett volna az első komolyabb versenye . . . Múlt idő.

Jancsó István zokog. Péter osztálytársa, a barátja volt. Nem akarom faggatni. Hétfő reggel a Cserkesz utcai iskolában találkoztunk.

– Én apuval járok edzésre. Peti egy busszal előbb ment el – mondta az igazgatói irodában. – Jó birkózó akart lenni. Nagyon foglalkoztatta a verseny. Mindig sietett az edzésre, máskor sem várta meg, amíg elmegy a busz. Átrohant előtte. Apuval párszor már rászóltunk: ne tedd!

Krudi Oszkár is Péter barátja.

– Szombaton láttam egy hozzá hasonló fiút, így nem akartam elhinni az egészet . . . Nem volt verekedős, mindenkit szeretett az osztályban.

– Mi akart lenni?

– Kamionos. Tudta, ehhez a foglalkozáshoz nyelveket is kell tanulni. Különösen a magyart és a matekot szerette.

– Négyes tanuló volt – egészíti ki Oszkárt az 5/c osztályfőnöke, Szende Judit. – Élénksége ellenére soha nem zavarta a többieket.

– Kakuk Jenő rendőr-zászlós vezette a baleset vizsgálatát.

– Négy éve vagyok helyszínelői beosztásban – mondta a kétgyermekes családapa. – Amilyen gyermekbaleseteket eddig vizsgáltam, azok lakótelepeken, a grundok mellett történtek. Két kocsi között kiszaladtak az úttestre, szerencsére viszonylag lassan haladtak a járművek, így az ütközés egyszer sem okozott halálos sérülést. Ilyen balesetre, hogy egyenes főúton futott volna át a gyerek az álló jármű előtt, nem emlékszem, bár az idősebb kollégáim mondják, ez is tipikus. Mi már lassan hozzáedződünk a tragédiákhoz. De ha egy gyereket kell az úttesten letakarni . . . azt nem tudjuk egyhamar elfelejteni.

Aki a Skodát vezette, kétgyermekes családanya. Kutató egy kőbányai üzemben. Tizenhat éve vezet, a forgalomban soha még egy koccanása sem volt.

– Azon a pénteken sikerültek a kísérleteim, nyugodt, jó hangulatban voltam – mondta el-elfúló hangon. – Az általános iskola második osztályába jár a kisebbik és elsős gimnazista a nagyobbik lányom. A hétvégi vásárlásra készültünk. És erre . . . A következő hétre szabadságot kértem, azóta gyógyszereken élek.

Az asszonyt marcangolja az önvád, mert nem tudta kivédeni a balesetet. Lányainak nem mondta meg, mi történt vele.

Péter családját Benyó Béla zászlós értesítette.

– Csengetésünkre egy 180 centi magas, rendkívül erős férfi, Péter apja nyitott ajtót. Az édesanya nőnapi ünnepségen volt, a fiú nyolcadikos nővére pedig edzésen. Amikor elmondtuk, mi történt, az apa görcsbe rándulva összeesett . . .

Még nem fejeztem be cikkem írását, amikor március 12-én a XVI. kerületben ismét ilyen körülmények között vesztette életét egy 12 éves fiú.

1984-ben 380 gyereket gázoltak el a fővárosban, közülük háromszáz saját hibájából került az autókerekek alá. Öten meghaltak . . . Jó lenne nem megtörténté tenni a tragédiákat. De ha már erre nincsen mód, a szomorú statisztika figyelmeztessen gyermeket és felnőttet arra, hogy soha ne feledkezzenek meg az utca veszélyeiről. És arról sem, hogy csak egy életünk van. Ezért vigyázzunk rá – a magunkéra és a másokéra egyaránt.

V. Paizs Gábor

ZSIBONGÓ

A PAJTÁS TELEXE

Felszabadulásunk 40. évfordulója alkalmából a Magyar Televízió megrendezi a „Dal ünnepét". A kilenc részből álló sorozat első adása május 5-én lesz. ● Új könyvtárat kapott a főváros XVIII. kerülete, melyben úgynevezett „artotéka" is van, azaz a könyvtár tagjai megismerkedhetnek a magyar grafika kiemelkedő alkotóinak sokszorosított műveivel. ● A kerékpáros balesetek számának csökkentésére kerékpárutakat építenek Békés megyében. ● A budapesti Hadtörténeti Múzeumban megkezdődött a multivideoráma adások sugárzása. Jelenleg a Magyarország felszabadulásáról készített műsort láthatják az érdeklődők. ● Még az idén tavasszal megnyitja kapuit a Városligetben a Petőfi Csarnok, az építők már a befejező munkáknál tartanak. A házigazdák színes programokkal készülnek a bemutatkozásra, lesz táncház, videó- és filmbemutató, koncert, valamint képzőművészeti kiállítás is.

ÖT KÖCSÖG MEG ÖT KÖCSÖG

Az bizony sok köcsög, ahogy képünk is mutatja. Ráadásul mindet a hatvani V. számú Általános Iskola kisdobosai gyűjtötték össze. Igaz, dr. Molnár Lajosné irányításával. A felnőtt-segítség sem von le a kicsik ritka szép néprajzi gyűjteményének értékéből.

DIÁK DALOSOK

Énekelni még egy gimnazistának is nagyszerű dolog — állítják a szolnoki Tiszaparti Gimnázium diákjai, akik nagy sikerrel szerepeltek a városban rendezett diáknapokon.

VAS MEGYEI VASIZMOK

Háromezernyi gyereket serkentett mozgásra Vas megye ötven iskolájából a Szombathelyen hagyományosan megrendezett „Gyere velünk, csináld velünk, játsszál velünk!" tömegsportnap.

TEKNŐCMÉRET

Nem báli ruhához vétet méretet magáról a teknőc. Csupán a szokásos formalitásokon esik át, mielőtt elfoglalná helyét az Állatkertben. Neve egyébként cserepes teknős, az óceánok trópusi övében él, hallal, rákkal, kagylóval és növényekkel táplálkozik. Vietnamból érkezett, s várhatóan emberöltőnyi kort ér meg, a fővárosi gyerekek nagy örömére.

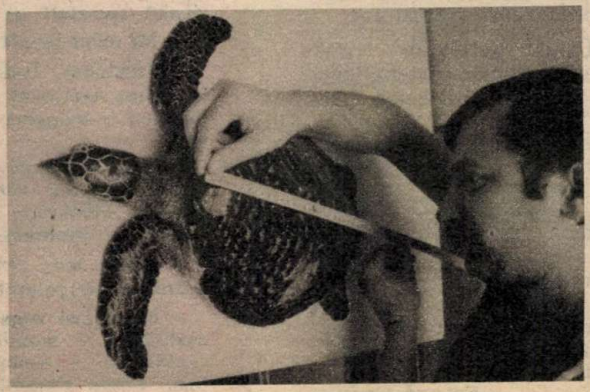

BIZALOMSAROK

KÉTSÉGBEESETT LÁNYOK jeligével két ikerlány korban hozzájuk illő ikerfiú ismeretségét keresi.

Nem vagyunk hívei az üzenetközvetítésnek, ez esetben mégis kivételt teszünk. Várjuk tehát olyan ikerfiúk levelét, akik szívesen megismerkednének a leány testvérpárral, akik 14 évesek.

VIT-MÓDI

A júliusi, moszkvai találkozóra készül a világ ifjúsága. Úttörőcsapataink szerte az országban VIT-rendezvényeket szerveznek, a „nagyok" pedig már próbálják a VIT-ruhát. A hivatalos formaruha mellett elkészült a szabadidő-fazon is, íme... Sportos is, csinos is a VIT-módi.

PILÓTA LESZEK

A gépben ülő fiatalember már elmondhatja magáról: pilóta vagyok. Ifjú csodálóiban viszont lehet, hogy éppen most fogalmazódik meg a vágy: pilóta leszek! Mi most e vágy megvalósulásának első pillanatait látjuk: az ismerkedést a nagy pilótával, a repülőtérrel és a repülőgéppel. A beszélgetés a hármashatár-hegyi reptér füvén folyt, bizonyára arról szólt: mi minden kell ahhoz, hogy a repülés mai, földi csodálói egy-két év múltán maguk is gépbe ülhessenek. 16 év, sikeres orvosi vizsga, elméleti tudás és kitartó reptéri munka a feltétele annak, hogy a növendék jelenthessen oktatójának: az első önálló felszállásra készen vagyok!

A HÉT KÉPRIPORTJA

Ajándékkal, „titkos borítékkal", énekszóval, köszöntővel és a Pajtás ünnepi számával üdvözölték a kisdobosok és az úttörők az MSZMP XIII. kongresszusának küldötteit.

KITÜNTETÉSEK

Hazánk felszabadulásának 40. évfordulója alkalmából Forrai János, lapunk művészeti szerkesztője a Minisztertanács Tájékoztatási Hivatalától „Kiváló munkáért" kitüntetést kapott. Dr. Major Árvácska „Kiváló úttörővezető" és Cser Gábor „Úttörővezető érdemérem" kitüntetésben részesült. Mindhárom kollégánknak szívből gratulálunk!

★★★★★★★★★

ZSIBONGÓ

BIZA

JELIGE NÉLKÜL *érkeztek az alábbi sorok. Szeghalmi feladója levelet vár tőlünk (hamarosan meg is kapja), de reméljük nem veszi rossz néven, ha idézzük írását. „... egy megköszönéssel tartozom önöknek. Szeretném megköszönni én is azt a tanácsot, amikor sok lánynak azt írják, hogy kérdezze meg anyukáját, s ő majd segít. Én megfogadtam ezt a tanácsot, és örömmel írom, hogy anya egészen másképp állt a dolgokhoz, mint gondoltam, és segített. Köszönöm." Mi is köszönjük, hogy fontosnak tartottad megosztani velünk örömödet is. S hisszük: nem egyedül te vagy, aki biztatásunkra szüleihez fordul, s eseted abban sem kivételes, hogy őszinteséged megértésre, kérésed segítségre talál édesanyádnál.*

ÖNZŐSÉG-ről *panaszkodik az a lány, aki jeligéjéül ezt az igazán nem szép jellemvonást választotta. „Van egy barátnőm — írod —, de olyan, akinek elmesélek valamit, akkor neki annál mindig szebb és jobb van. Miért ilyen önző?" — kérdezed. Nos, nem biztos, hogy barátnőd magatartására ez a szó a legmegfelelőbb. Inkább találó ez a másik: dicsekvő. Csakhogy te magad írod, „ha én dicsekszem, akkor ő is". Úgyhogy elsőnek azt kellene megvizsgálnod: nem a te magatartásod váltja-e ki barátnődből a vágyat, hogy ő még nagyobbnak, még szebbnek mutassa saját dolgait? Ha úgy látod: te is hibás vagy, tessék egy kicsit visszafogni mesélőkedvedet. Ha pedig barátnőd tőled függetlenül is a leírt módon viselkedik, úgy hagyd rá egy kicsit. Lehet, hogy dicsekvése nem más, mint egy rossz szokás. S ha még segíteni is akarsz neki, akkor üljetek le és beszéljétek meg a dolgot.*

KINEK HIGGYEK? *— kérdezi „A" —: érzéseimnek vagy a barátnőimnek? Mi az érzéseidre szavazunk. Hiszen miért tudnák kívülállók jobban azt, ami csak a kettőtök ügye? Különösen, ha a lányok mozgatója nem a feléd irányuló barátság, hanem a fiú iránti egyéb érzelem.*

KETTEN VAGY NÉGYEN JOBB? *— szól az újabb levél barátnőkről. A barátságok mélységét nem a társak száma határozza meg. Azt is barátsága válogatja, hogy ketten avagy többen férnek-e meg benne. Esetetekben a kérdés talán nem is ez, hiszen barátnőd nem akarja a négyes kapcsolatot. Leveled kicsit elhamarkodott volt, bizony hibáztatunk a barátság megromlásáért. Időnként mintha megfeledkeznétek arról, hogy a barátság is szeretet és ebben a kapcsolatban is könnyen sérthető a másik ember. Helyesen tennéd, ha tisztáznád barátnőddel a helyzetet, s döntenél: ki is az igazán fontos számodra?*

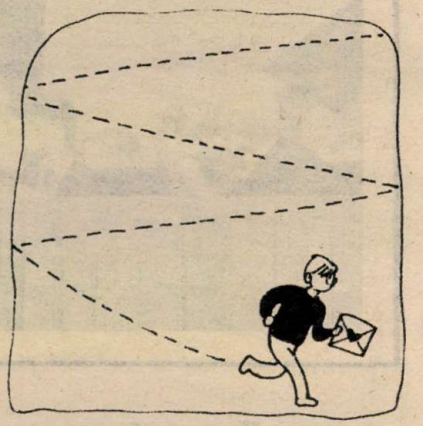

EGY SZERELMES, SZÉP ÉS FÉLÉNK LÁNY *kapcsolata a fiúval akkor forog igazán veszélyben, ha kiadjátok magatokat a többiek előtt. Nem tartjuk jónak már azt sem, hogy a fiú barátja a „postás". Az pedig ugyancsak helytelen lenne, ha barátnőidet használnád kézbesítőnek. Ők törődjenek csak a maguk dolgával, te pedig azzal: hogyan lehetne a fiú érdeklődését a tanulás felé fordítani. Nem kell, hogy kitűnő legyen mint te, de ha a kapcsolatotok igazi, akkor ennek előbb-utóbb meg kell látszódnia a fiú jobb osztályzatain is.*

HAJNI VAGY ZSUZSA? *jeligét választó lány nem tud választani két barátnője között. Pedig ha ők „utálják" egymást, akkor nem kell erőltetni a hármas kapcsolatot. Nem kell hátat fordítani annak sem, akivel kevesebb a beszélgetnivalód, de a mélyebb barátság alakuljon ki azzal, akivel meg tu dod osztani gondolataidat.*

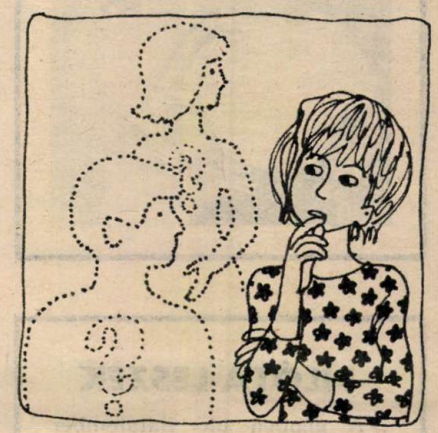

VÉGE A BARÁTSÁGNAK! *— nem is kérdezi, hanem leszögezi egy hetedikes lány. Nagyon szomorú amiatt, hogy barátnőinek csak akkor jó, ha dolgozatot írnak, vagy nehéz a házi feladat. Egyébként sugdolóznak róla, mert neki még nincs fiúbarátja. „Szeressek bele egy fiúba vagy keressek új barátnőket?" — kérdezed leveled végén. Miután a szeretet nem egyszerűen elhatározás kérdése, csak barátnőid viselkedése miatt ne erőszakold, hogy neked is legyen fiúbarátod. Inkább nézz körül: nincs-e környezetedben olyan lány, akinek nem csupán akkor kellesz, amikor bajban van.*

ELVESZETT BARÁTOK, FENNMARADT MEGJEGYZÉS *jeligével arról panaszkodik egy fővárosi lány, hogy barátnői elfordultak tőle. Ha semmi alapja nincs feltételezésüknek, akkor nem kell törődnöd viselkedésükkel. Sajnos, ezek a „tapizás" ügyek részben a lányokon is múlnak. Egy kis határozottsággal vissza lehetne verni a fiúk otromba támadásait, s meg lehetne előzni azt a fajta véleményt, ami rólad kialakult. Azt viszont nem értjük, hogy azok az állítólagos barátnők, akik ilyen keményen elfordultak tőled, miért nem álltak ki melletted a fiúkkal szemben?*

EGY FALUSI LÁNY 1970 *jeligéjű levélírónk azt kérdezi: ha a fiú szeret egy lányt, akkor a fiút egy másik lány hogyan tudja elcsalni? A csalás szót kicsit erősnek érezzük.*

BARÁTSÁGRÓL, CSALÁSRÓL, FÉLÉNKSÉGRŐL

LOMMAL

Fiúknál és lányoknál a kamaszkor egyaránt az útkeresés, a másik keresésének az ideje. Ritka, hogy ebben a korban életre szóló kapcsolatok kötődjenek. Természetesebb a társak váltása, hiszen minden új ember új kapcsolatlehetőség önmagad és a másik ember megismerésére. Ha ez az igény alapozza meg a szakítást, akkor még az okozott fájdalmat is el kell tudni viselni. Ha viszont „csalásról" van szó, annak nem ez az útkeresés az indítéka. Persze, ha egy fiút el lehet „csalni", az lelke mélyén el is akar menni . . . Így ne is legyen lelkiismeret-furdalásod barátnőd miatt. Egy picit szomorú, hogy barátságotok nem volt annyira erős, hogy átvészelje ezt a törést. Ami szüleidet illeti: olvasd csak el kezdő sorainkat. Nem gondolod, hogy téged is érhet kellemes meglepetés, ha kapcsolatotokhoz szüleid segítségét kéred?

BUTA FIÚK *jeligét választották azok a hetedikes lányok, akik azt írják: „. . . a fiúk nálunk kiállhatatlanok. Állandóan tapogatják, fogdosák a lányokat, nem lehet velük beszélgetni, és hülye, sületlen kérdéseket tesznek fel." Nem biztos, hogy a fiúk olyan buták. Hiszen, ha egy osztályban szabadon űzhetik üzelmeiket — tapizás, fogdosás —, az inkább a lányok értelemhiányára vall . . . A látszólagos „hülyeség" és a sületlen kérdések az életkori sajátosságokból adódnak. Egy tizenéves lány egy-két évvel idősebb testileg és gondolkodásában is, mint a hasonló korú fiú. Ez a különbség okozhat feszültségeket, amit azonban egy diszkón le lehet vezetni. S mert azt írjátok, a fiúk a klubdélutánokon „normálisak", miért nem használjátok ki ezeket a pillanatokat arra, hogy elbeszélgessetek?*

EGYSZER EL KELL KEZDENI *3. 8. 9. — jeligével ír egy fiú. Levele mintha válasz lenne a fenti sorokra: a fiúk, ha éretlenebbek is, egyáltalán nem buták. Sőt, amikor szeretetről van szó, szebben fordulnak ehhez a érzéshez, mint maguk a lányok. „Nagy szerelemtűz ég a szívemben" — írja a hatodikos fiú, aki egy nyolcadikos lányba szerelmes. „Hogy kezdeményezzek? Mikor kísérhetem haza, s mikor lehet megfogni a kezét? Mi az, ami nem lesz szabad?" — kérdezed és mi egy kicsit félve válaszolunk. Nem törvényszerű, hogy a fiú legyen az idősebb, de miután a szokás így alakította ki a kapcsolatokat, a környezet is az idősebb fiú, fiatalabb lány viszonyt fogadja el. Egy zártabb közösségben pedig az a lány, aki egy fiatalabb (kisebb . . .) fiúval barátkozik, ki van téve a többiek gúnyolódásának. Ez nem azt jelenti, hogy ne kezdeményezz! Csak számítanod kell arra, hogy több nehézséggel kell megküzdened. A magad és a lány érdekében ezért ne legyen kezdeményezésed direkt. Találj apróságokban módot arra, hogy kimutasd érzelmeidet. A lány bizonyára észreveszi ezt, és megtalálja a módját, hogy tudtodra adja: szívesen fogadja avagy sem közeledésedet. Ha igen, akkor együtt bátran vállalhatjátok még a korkülönbségből adódó nehézségeket is. Ha nem . . . Nos, bármilyen elképzelhetetlennek tűnik számodra a dolog: a döntést el kell fogadni. S még csak nem is szabad haragudnod a lányra. Lovagiasan vissza kell vonulni és megőrizni magadban az élményt olyannak, amilyen valójában: kicsit fájó, ám mégis gyönyörű első szerelemnek.*

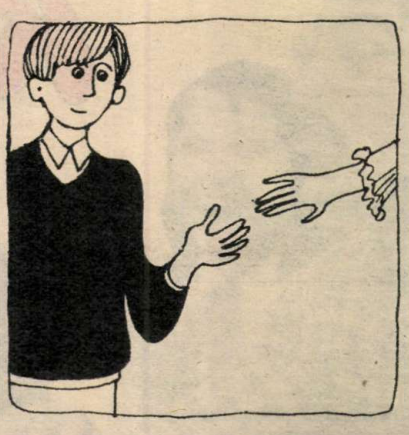

BÁTOR VAGYOK, MÉGIS FÉLEK *— írja egy másik fiú, akinek esetében a várakozás lenne a helyes. Ne sürgesd se a kézfogást, se a csókot, különösen, ha félsz. Az lenne az igazi, ha a lány maga bátorítana egy kicsit. Csakhogy már többször hívtad, és nem ment el veled moziba. Meg kellene találnod a módját, hogy több, természetesebb helyzetben legyetek együtt: kirándulás, szakkör, közös tanulás. Ezek az alkalmak lehetőséget adnának arra, hogy igazából fölmérd a lány érzelmeit. S ha biztos vagy a dolgodban, s a lány is benned, akkor talán már nem lesz olyan nagy akadály a félelmed.*

UNOM MÁR, *hogy a lány, akivel jártam, mindig közénk áll — írja egy 14 éves fiú. A leírtakból úgy látszik: még mindig tetszel a lánynak. Lehet, hogy éppen a szakítás hívta fel rád a figyelmét. Próbáld meg, hogy nem veszel tudomást róla, esetleg mondd el neki a véleményedet. De azért vigyázz: ne bántsd meg! Ami a csókot illeti: nincs korhoz kötve. Ha a szeretet kifejeződése, akkor 14—15 évesen sem tilos. Viszont ha „smárolásnak" hívják, ahogy te magad is, akkor nem biztos, hogy egyre gondolunk . . .*

MIT TEGYEK? *jeligével újabb több tucat levelet kaptunk, így egyszerűen nem tudunk válaszolni néhányotok kérdésére. Talán magára ismer az a lány, aki azt kéri: mi írjunk a fiúnak, hogy újra szeresse őt. Nos, sem ilyen levelezésre, sem fiúk címének felkutatására, sem üzenetközvetítésre nem vállalkozhatunk.*

Várjuk viszont a „magányos lány" jelentkezését, aki vidéken lakik, édesanyja hajnaltól dolgozik és ő néha kimegy a kapu elé, hogy valakivel beszélgethessen. Többen is írtak: szívesen leveleznének vele. Kérjük, írja meg címét.

Várjuk leveleiteket. Címünk: 1397 Budapest, Jászai Mari tér 5. A borítékra írjatok feladót vagy jeligét és azt, hogy BIZALOMMAL.

Mindig jókora adag vidámság származik abból, ha valaki mást csinál, mint amihez ért, vagy amit megszoktunk tőle. Már persze, ha nem komolyan csinálja...

Polipár Nándor földrajz szakos éppen elmélyül az anyagban. Olyannyira, hogy a felületes szemlélő azt is hihetné, hogy alszik...

DIÁK ÚR KÉREM!...

A nyolcadikos Panker Zsolt mozdulata egy professzoré is lehetne

A felelő szerényen, lesütött szemmel, de meglepően folyékonyan beszél. Lehet, hogy a tanár néni — puskázik . . .?

Németh Gyula énektanár megméretése, úgy látszik, sikeres. Vagy Rostaházi Judit „tanárnő" túlságosan elnéző?

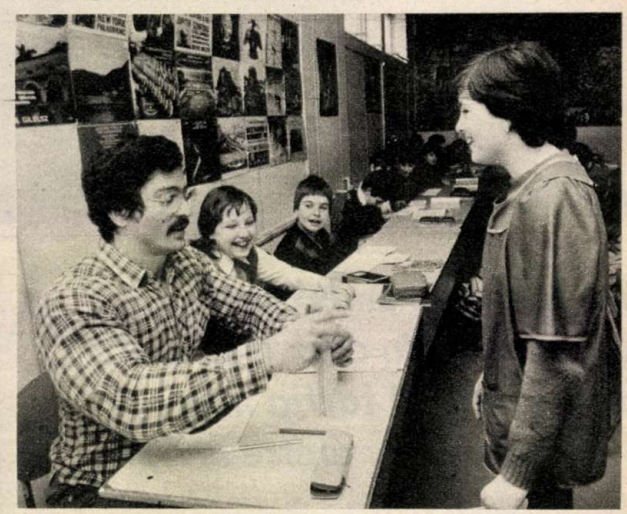

Szabó Imréné kihasználja a helyzetet, és erőt gyűjt a feleléshez

Igen tartalmasan ünnepelte fennállásának ötödik születésnapját a székesfehérvári Sziget utcai általános iskola. Az egyhetes programban iskolatörténeti kiállítás, szellemi, sport és kulturális vetélkedők, úttörős rendezvények szerepeltek, és ezekre az eseményekre ízléses meghívót kaptak a szülők, és a város nevezetes személyiségei is.

A nagy mókát persze a fordított nap jelentette, amelynek keretében a tanárok beültek az iskolapadba, helyüket pedig diákok foglalták el a katedrán. Karinthy Frigyes örökzöld, sziporkázó „Tanár úr, kérem . . .!"-je tehát „Diák úr, kérem . . .!"-re változott, és e néhány „bolondóra" tovább gyarapította az iskolai humor amúgy is kifogyhatatlan kincsestárát.

A pedagógusok meglepő biztonsággal érezték vadonatúj szerepüket, alakításuk egy hajszállal talán életszerűbb volt, mint a tanárokat alakító tanulóké. Mindez persze a dolog természetéből adódott, hiszen a tanárok valaha mindannyian voltak diákok, a gyerekek azonban . . . Nos, a gyerekek talán csak most határozták el, hogy egyszer majd tanárok lesznek.

–R –R

Fotó: Szalay Béla

ÚTR

A dobpergés végigpattogott a termen, megrezegtette a Bolgár Elek Úttörőcsapat zászlójának szalagjait. Az elsősök és a negyedikesek a megvilágított vitrinek mellett sorakoztak, arcukra az 1848-as szabadságharc tábornokainak korabeli portréi tekintettek vissza az üvegfalak mögül.

A jelentéstétel alatt fegyelmezetten álltak, de azért a kíváncsi gyerekpillantások pásztázták a termet: a falak mellett elhelyezett kiegyenesített kaszákat, a magasról alácsüngő zászlókat, a vitrinekben pihenő kardokat, pisztolyokat.

A történteket visszapergetve mondta Zsuganits Zsolt; ő azt hitte, az üvegfalak mögött megmozdulnak az egyenruhák, a szél belekap a zászlóba, amellyel éppen szemben állt.

De ne vágjunk a dolgok elébe. A jelentéstétel után a felsorakozott negyvenkét kisdobos- és úttörőjelölt

Fura dolog az emlékezet. Leggyakrabban csak a szépet, csak a fontosat tartja meg. De azt, akár egy életre is...

Avatás előtt felsorakoznak a legjobbak az 1848—49-es toborzó-, és hadizászlók alatt

Ünnepélyes pillanat: avatnak a katonák, gyakorlott mozdulatokkal kötik meg a piros nyakkendőket

AVALÓ

átvonult egy másik terembe. A történelmi ismertető előadáson pisszenést sem lehetett hallani. Más világba vitték őket a Hadtörténeti Múzeum 48-as emlékei. Igaz, a gyerekek is túl voltak már egy-két nagyobb „csatán". A budapesti Kertész utcai iskolából nem mindenki vehetett részt ezen az avatáson. Csak azok, akik megfeleltek a Bolgár Elek felvételi próba kérdéseire. Hevessy Kati már úttörőként beszélt arról, hogy ez a próba volt az első állomás, amit még további próbák követnek.

Nem hőstettekről van szó, mondta Kücsör Zsuzsa, hanem apró dolgokról, amelyekről előbb-utóbb kiderül: nagyon is fontosak. Mondott példát is: a tanulást, az öregek segítését. Zsuzsa tudja, hogy elődeik, a vele azonos korú gyerekek annak idején a szabadságharcban már hasznosítani tudták magukat. Jóllehet, nem vezettek lovasrohamot, de a hatalmas dobot a nyakukba akasztva, ott mehettek a sorok hátában, vagy éppen elbújva egy domb, fa, bokor mögött kémlelhették az ellenség mozgását, vihettek ennivalót a katonáknak, segédkezhettek a felcsernek a sebesültek körül. Ehhez hasonló lehetőség ne is adódjon Zsuzsáéknak. Legyen övék inkább a békés hétköznapok helytállása.

Amit ez a pár perc adott, mindenképpen értékes útravaló. Hiszen azok, akiket iskolafalaktól körbezárt betonudvaron, recsegő-búgó, visszhangzó mikrofonba mondott fogadalommal avatnak, vajon mit éreznek? Számíthat-e ilyenkor az a néhány emlékeztető, lelkesítő, verssor, amelyeknek foszlányai már csak töredezve jutnak el a leghátsó sorokig?

A múzeumba, ahogy Polgár Gyuláné csapatvezető is mondta, csak a legjobbak juthattak el. Ők kiérdemelték maguknak a nyakkendő jogát. S viselhetik büszkén, példát mutatva a többieknek, akiket szintén felavatnak majd az év folyamán, de minden avatás legrangosabbika ez a múzeumi lesz. Mit visznek magukkal innen emlékezetükben Kováts Feriék? A zászlók, pisztolyok, kardok, a hősök képét? Bizonyosan ezt is. De a szavakat, a csöndesen, minden színpadiasság nélkül előadott verseket, az ünnepélyesen meghitt hangulatot nem felejtik el...

A nap emléke legyen útravaló az elkövetkező évekre.

S. F.

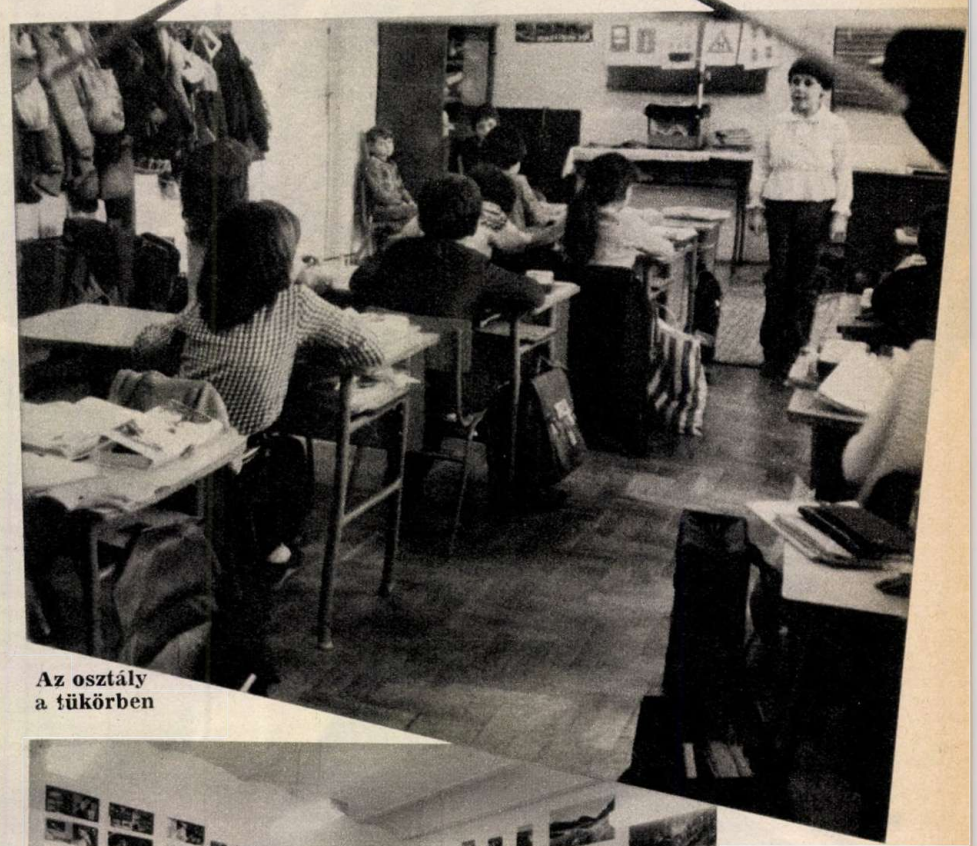

Az osztály a tükörben

Az osztályban, a felelőre figyelve

FOTÓ: KARASZ LAJOS

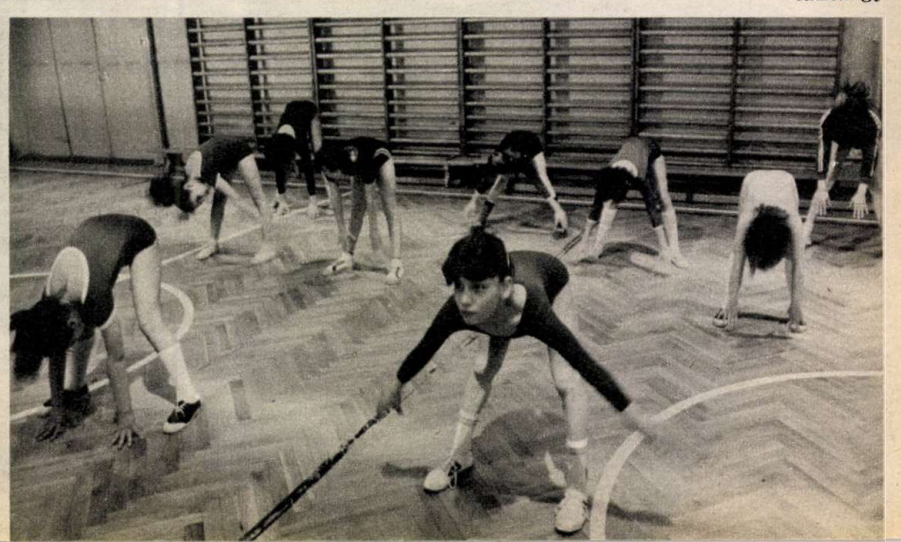

A gyerekek mondják: a torna az egyik legnépszerűbb tantárgy

Az óriási keverőpulton találnak egymásra a hangok

A lemez műhelye: a stúdió. Itt rögzítik hangszalagra a zenét

Hárommilliónyi lemez anyagát tárolja a hangszalagraktár

Újabb fázis a gyártásban: elkészült a présmatrica

Ez még nem az igazi lemez, csupán a „család" egyik tag

BARÁZDABILLEGETŐ

Csupa műszer, csupa technika. Pedig már ez a lemez sem a legkorszerűbb

A barázdabillegető kicsi madár.
Nevének hangzása,
értelme azonban távol áll
azoktól a hangbarázdáktól,
amelyeket mi, zenekedvelők
naponta „billegetünk"

FOTÓ: POTZMANN JÁNOS

BARÁZDA BILLEGETŐ

Holmes úr derék angol úr volt. Egyetlen kicsi hibával: fejébe vette, hogy megalapozza a hanglemez gyártását Magyarországon. Az 1904-ben alapított gyára akkor, a fekete korongok világsikere idején jó befektetésnek tűnt. S talán csak maga, Mister Holmes a megmondhatója, hogy a kecsegtető üzlet miért futott idejekorán zátonyra.

Mindenesetre elcsodálkozhatna a lemezgyár néhai megálmodója, ha velünk együtt bekukkantana a Magyar Hanglemezgártó Vállalat Rottenbiller utcai vagy törökbálinti stúdiójába. Bizonyára elirigyelné napjaink magyar hanglemezsikereit, s elgondolkodna, mivé is tud fejlődni a világ! Kivált, hogy úgy húsz éve egyetlen kétszobás bérlakásból alakították ki az akkori műhelyt.

A törökbálinti új stúdió, s a Magyar Hanglemezgyártó Vállalat dorogi üzeme évente hárommilliónyi lemezt szállít külföldre. Lehet számolni! Egyetlen lemez felvétele 100—120 órát vesz igénybe. Először is hatalmas keverőpultokon „teszik egymás mellé" a különkülön felvett zenét. A hangszalagról előbb lakklemezkópia készül, s ezt viszik gondosan becsomagolva a dorogi gyárba. A nikkelezőben elkészítik az apalemezt (jellemzője: barázdái kifelé állnak, tehát lemezjátszón lejátszhatatlan); az apalemezről anyalemez, majd több fiúlemez készül. A fiúlemez présmatricáit sajtolják aztán egy maréknyi műanyagba.

S íme, máris kész a legmodernebb lemez... Azaz... Gyárlátogatásunk óta kaptuk a hírt: elkészült hazánkban is az első digitális lemez. A lemezjátszó tűje lézersugarakkal tapogatja le a korongot. Ára egyelőre még borsos, de mindenképp ezé a típusé a nem is oly távoli jövő. Mit szólna Mister Holmes, ha ezt megérhette volna?

Major Árvácska

KÖZKÍVÁNATRA

DOLLYÉKÉ A VASTAPS-DÍJ!

Legnagyobb meglepetésünkre a februári levéláradat után márciusban nagyon megcsappant szavazataitok száma. A beérkezett kis számú levél többségében a Dolly Roll együttesre szavaztatok. Ők kapják tehát a Pajtás újabb Vastaps-díját. Most pedig következzen egy kis ízelítő a velük kapcsolatos véleményekből:

„Nagyon szimpatikusak, szép és jó hangjuk van. Számaik fülbecsengőek, kedvesek, hozzánk, a rajongókhoz szólnak. A közönségnek játszanak, és ezt szívesen teszik. Ez látszik az előadásmódjukon. Közönségük nem azok a nagyképű vagányok. Ha odamegyünk hozzájuk beszélgetni, nem csukják be előttünk az ajtót, megértőek velünk szemben. Ruházatuk ötletes, színpadi produkciójuk szinte utánozhatatlan."

„Tetszik a tagok közötti összetartás, amely átsegítette őket a Hungária együttes felbomlásakor, hogy képesek voltak egy új, sikeres együttest alakítani."

„Zenéjük olyan ritmusos, gyors, vérpezsdítő, hogy önkéntelenül táncra perdülök azonnal, ha meghallom. Megtanítottak a szórakozás, a zene, a tánc szeretetére engem, s a környezetemben élő sok fiatal és idősebb embert. Ha zenéjükre táncolok, amit egyfajta „sport"-nak tekintek, mindig vidám, mosolygós lány vagyok. Ezek után nagyon szeretnék róluk még többet megtudni a Pajtásból."

A Dolly Roll rajongók kérésének most eleget teszünk. Dévényi Tibor újszerű módon mutatja be az együttes tagjait.

Aki pedig még egyszer szeretne velük találkozni a nyáron, az májusban keresse „Fészek" című nyári magazinunkat.

A májusi Vastaps-díjra 1985. április 24-ig küldhetitek szavazatotokat. Reméljük, hogy addig sokkal több levél érkezik majd.

B. D.

NÉV:	Dolly
KORA:	egy nőnél?!
HAJA SZÍNE:	fekete
SZEME SZÍNE:	fekete
KEDVENC ÉTELE:	Dolly-féle oldalborda
KEDVENC ITALA:	kristályvíz jéggel, citrommal
KEDVENC SPORTJA:	lovaglás
KEDVENC SZÍNÉSZE:	Charles Bronson
KEDVENC EGYÜTTESE:	Beatles
KEDVENC NŐI NEVE:	Angela

NÉV:	Fekete Gyula – Szaxi-Maxi
KORA:	33
HAJA SZÍNE:	sötét
SZEME SZÍNE:	sötét
KEDVENC ÉTELE:	a tojásos makaróni (Mariska módra)
KEDVENC ITALA:	rostos gyömülcslé whiskyvel
KEDVENC SPORTJA:	kori-rocky
KEDVENC SZÍNÉSZE:	Yves Montand
KEDVENC EGYÜTTESE:	Deep Purple
KEDVENC NŐI NEVE:	Ő!!!

NÉV:	Kékes Zoltán – Sziszi
KORA:	36
HAJA SZÍNE:	barna
SZEME SZÍNE:	kék
KEDVENC ÉTELE:	édesség
KEDVENC ITALA:	kóla
KEDVENC SPORTJA:	foci
KEDVENC SZÍNÉSZE:	Alain Delon
KEDVENC EGYÜTTESE:	Beatles
KEDVENC NŐI NEVE:	Raffaella

NÉV:	Novai Gábor
KORA:	36
HAJA SZÍNE:	barna
SZEME SZÍNE:	barna
KEDVENC ÉTELE:	szódavíz
KEDVENC ITALA:	szódavíz fogyókúra
KEDVENC SPORTJA:	alvás
KEDVENC SZÍNÉSZE:	Elvis Presley
KEDVENC EGYÜTTESE:	Matt Bianco
KEDVENC NŐI NEVE:	Linda

NÉV:	Flipper Öcsi
KORA:	22
HAJA SZÍNE:	sokszínű
SZEME SZÍNE:	kék
KEDVENC ÉTELE:	bélszín, angolosan
KEDVENC ITALA:	curacaó
KEDVENC SPORTJA:	foci
KEDVENC SZÍNÉSZE:	Kabos Gyula
KEDVENC EGYÜTTESE:	Beatles
KEDVENC NŐI NEVE:	Gina

NÉV:	Zsoldos Dedy
KORA:	22
HAJA SZÍNE:	fekete
SZEME SZÍNE:	barna
KEDVENC ÉTELE:	minden
KEDVENC ITALA:	mango
KEDVENC SPORTJA:	foci
KEDVENC SZÍNÉSZE:	Jack Lemon
KEDVENC EGYÜTTESE:	Sade
KEDVENC NŐI NEVE:	Fanny

Dolly Roll

SZABAD A PÁLYA!

A Magyar Autóklub az ENSZ által 1985-re meghirdetett nemzetközi ifjúsági év közlekedési vonatkozású eseményeihez kapcsolódva pályázatot hirdet általános iskolás tanulók számára.

Kedves Gyerekek!

Azt kérjük tőletek, hogy írjatok a közlekedéssel kapcsolatos élményeitekről, hiszen annak ti is mindennap résztvevői vagytok. Szívesen látjuk az olyan írásokat is, amelyekben a felnőttek közlekedéséről szerzett tapasztalataitokat mesélitek el, de természetesen bármilyen általatok választott közlekedési témájú pályázatot elküldhettek. Néhány javaslat a témaválasztás megkönnyítésére:

„ILYENEK A FELNŐTTEK..."

„AZ ISKOLA, ÉS AZ ODA VEZETŐ ÚT..."

„HA ÉN EGYSZER AUTÓT VEZETEK..."

„EGY EMLÉKEZETES CSALÁDI KIRÁNDULÁSUNK AUTÓVAL..."

„MIT TUDOK AZ AUTÓRÓL?..."

HOGYAN TANULTAM MEG KERÉKPÁROZNI?..."

Az elkészült pályamunkákat név, lakcím, iskola (osztály) feltüntetésével május 1-ig küldjétek el a Magyar Autóklub szervezési osztályára, Budapest, Pf. 1. 1277 postacímre. A beérkezett írásokat zsűrizzük, a legjobbakat az Autósélet című újságban közöljük.

És most néhány csábító nyeremény, amiért érdemes lesz tollat ragadni: könyvutalványok, Autóklub emblémás trikók, sapkák, táskák, és FŐDÍJKÉNT HÁROM KEMPING-KERÉKPÁR!

Ezenkívül résztvevője lehetsz az áprilistól induló kerékpárcross-rendezvényünknek is.

Magyar Autóklub szervezési osztálya

Jönnek a hírek...

A dunakeszi Kőrösi Csoma iskolában repülőnapokat rendeztünk. Megnyitottuk „A repülő ember" című kiállítást. Az iskola előterében kilencven diákrajzot lehet megtekinteni, természetesen mindnek a repülés a témája. Az aulában pedig hatalmas Góbé vitorlázógépet függesztettek fel, melynek szinte a nap minden szakában voltak csodálói. A megnyitó napján video-program keretében színes filmen láthattuk a repülés szépségeit. Találkoztunk pilótákkal, ejtőernyősökkel, akik sokat meséltek munkájukról, élményeikről — kaptuk a hírt Solymosi Mártától.

*

Békássámsonban már második éve folyik Taek-wondo karateoktatás. Az edzéseket Tamás József nevelő vezeti. Ebben a tanévben már új tornateremben folytatjuk a munkát, amelyben részt vehetnek az alsósoktól kezdve a felnőttekig az érdeklődők. Szakkörünket a helyi művelődési ház és a hódmezővásárhelyi városi sportegyesület karate szakosztálya patronálja — tájékoztatott bennünket levelében Varga Angéla és Hegedűs Irén.

*

Játékos és komoly feladatok váltogatták egymást a sátoraljaújhelyi Esze Tamás Úttörőcsapat akadályversenyén, amelyet városunk felszabadulásának 40. évfordulójára rendeztünk. A rajok az iskolarádión keresztül kapták a feladatokat: felkeresték a városi tanács vezetőit, riportokat készítettek, vetélkedtek dalban, prózában, sportban, cipőfűzésben, csákóhajtogatásban, főzésben... — olvastuk Varga Ferencné csapatvezető-helyettes beszámolójában.

*

A zalalövői nyolcadikos Háromláng őrs már évek óta patronálja az öregek napközi otthonát. Sokszor meglátogatjuk az idős embereket. Van úgy, hogy csak beszélgetni megyünk, az ünnepeken pedig műsorral kedveskedünk nekik. És ellátogatunk az otthonaikba is segíteni: az egyik néninél összeraktuk a tűzifát, máshol összegereblyéztük az udvart, vagy takarítani segítettünk. A nénik pedig szalagot hímeztek őrsi zászlónkra, amelyet év végén átadunk egy hatodikos rajnak, hogy folytassák tovább ezt a kapcsolatot — írta levelében Kopasz Márta őrsvezető.

*

Rendkívüli, néprajzi jellegű magyarórát tartottunk az ötödik osztályban — számol be levelében Szilassy Aranka Geresdlakról. — Többen népviseletben jöttek el, sőt még a meghívott szülők és nagyszülők közül is néhányan felvették díszes ruhájukat. Rokkáztunk, csuhét fontunk, hímeztünk, kukoricát morzsoltunk, mint nagyanyáink tették hajdanán. Közben mesét mondtunk, énekeltünk és találós kérdéseken törtük a fejünket.

*

Iskolánk Petőfi Sándor Úttörőcsapatában már hagyománnyá vált, hogy névadónk tiszteletére minden évben kultúrfesztivált tartunk. Itt a tanulók elmondhatják kedvenc verseiket, van, aki prózával versenyez, alkalmi csoportok és a színjátszó csoport jeleneteket mutatnak be. A gyermekzsüri javasolja majd, hogy kik vegyenek részt a magasabb szintű vetélkedőkön — kaptuk a hírt Gergics Ágnestől, Apátszállásról.

*

„A Dunaszentbenedeki Általános Iskola Szülői Munkaközössége munkaakciót indított a pedagógusok, a szülők és a tanulók részére. A termelőszövetkezettől kapott két hold területen paprikát termelünk majd, s a jövedelemből az iskola részére video-berendezést vásárolunk. Az előző ilyen akció eredménye az iskola stúdiófelszerelése volt. Tisztelettel az SZMK tagjai."

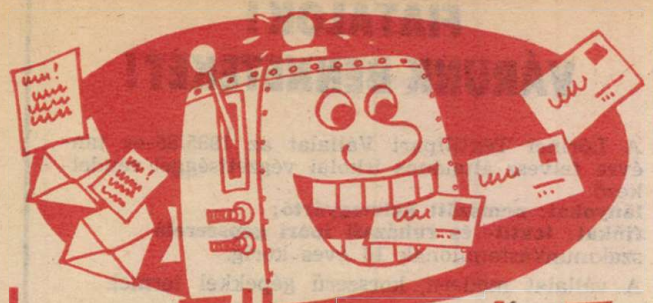

levélbontó

Leveleznénk! Válaszolj!

NEGYEDIKESEK VAGYUNK: KARASZ ÁGNES, Szentes, Honvéd u. 18. – 6600 (matricát, képeslapot gyűjt); SAJÓVÖLGYI BEÁTA, Hahót, Csányi L. u. 4. – 8771 (matricát, képeslapot gyűjt); MORANSZKI MÓNIKA, Budapest, Berend u. 1. – 1035 (matricát, szalvétát, képeslapot, naptárt, bélyeget gyűjt); MOSOLYGÓ ÉRIKA, Budapest, Vörösvári út 43. – 1035; BERECZ BRIGITTA, Tarnaméra, Táncsics út 7. – 3284; TÚRI ILDIKÓ, Szegd, Rókusi krt. 29. – 6724; BÓDI BEÁTA, Tarnaméra, Mátyás út 24. – 3284; TARJÁNYI ANIKÓ, Szentes, Honvéd u. 8. – 6600; PROKAJ KATALIN, Egerszólát, Szabadság út 30. – 3328 (bélyeget, matricát gyűjt, szeret sportolni;

ÖTÖDIKESEK ÍRJANAK: KOLLER CSILLA, Törökszentmiklós, Dózsa Gy. út. 50. – 5200; FEHÉR TÜNDE, Törökszentmiklós, Türr István út 46. – 5200 (naptárt, matricát, szalvétát gyűjt); SIMON ÉVA, Tápiógyörgye, Csokonai út 15. – 2767 (szalvétát, naptárt, képeslapot, régi pénzt gyűjt); HESSZ GABRIELLA, Bezedek, Kossuth u. 62. – 7782; UHRIN ÁGNES, Békéscsaba, Bokányi D. u. 39. – 5600.

TIT-klub úttörőknek

A világ legizgalmasabb ismert „titkaira" is választ kaphatnak a miskolci úttörők! Amikor 1983-ban az úttörővezetők miskolci tanácskozásán elhangzott, milyen kevés a lehetőség a gyerekek tudományos érdeklődésének kielégítésére, a Tudományos Ismeretterjesztő Társulat helyi szervezete úgy vélte, tennie kell valamit, és rövid időn belül elindított egy TIT-klubot úttörőknek. A klub tagjait az általános iskolák úttörőcsapatai választották ki hetedikeseik, nyolcadikosaik közül. A kéthetenkénti foglalkozásokon csuda izgalmas dolgok kerültek terítékre! Ismerkedtek az emberré válás fontosabb állomásaival, a régészettel, a csillagászattal, a Bükki Nemzeti Park növény- és állatvilágával, a hajózás és a repülés történetével és Miskolc város műemlékeivel. Ellátogattak a II. Rákóczi Ferenc könyvtárba, a diósgyőri várban pedig megfigyelhették a restaurátori munkát, sőt maguk is készíthettek gipszmintákat, másolatokat eredeti kőfaragványokról.

Nagy sikere volt a két barlangi túrának is. Először a Kecskelyuk sáros járatait csúszkálták be a gyerekek, majd a Forrás-völgy barlangjait keresték fel. A föld alatti világ varázsa olyannyira lenyűgözte őket, hogy a klub elhatározta egy nyári barlangkutató tábor megszervezését is.

Ma már száztíz tanuló vesz részt rendszeresen a foglalkozásokon, akik maguk is javasolhatnak programokat. Így lett vendégük Farkas Bertalan űrhajós is.

Terveik között szerepelnek számítástechnikai és környezetvédelmi előadások. A Nehézipari Műszaki Egyetem bánya- és kohóipari makettjeit, ásvány- és kőzettani kiállítását, valamint könyvtárát is megtekintik majd az elkövetkezendő hónapokban.

Kovács A. Gábor

Látogatóban a költőnél

A soproni Lackner Kristóf Iskola 6/b. osztályának Ságvári Endre raja meglátogatta Kerék Imre költőt, magyar—orosz, és rajz szakos tanárt, aki jelenleg az Orsolya téri — most belvárosi — iskolában könyvtáros, és néha helyettesít.

— Hogyan lett költő? — faggattuk Imre bácsit.

— Nem költőnek készültem, festő szerettem volna lenni. Jól rajzoltam, lényegében ezért is lettem rajztanár. De mindinkább kiderült, hogy a festészetben is a művészettörténet érdekel. Idővel felhagytam a festéssel, rajzolással, mert az irodalom mind több időt vett el az életemből. Sokat kell olvasnom, tanulmányoznom a mai írók, költők műveit is, igyekszem tanulni tőlük. És a klasszikus hagyományokat szeretném a modern stílussal ötvözni. Hogyan lettem író? Furcsán hangzik, de egy huzamosabb betegségnek köszönhetem, akkor kezdtem írni. Ágyhoz voltam láncolva, sóvárogva néztem a barátokat, ahogy játszottak, szánkóztak. Hatodikos lehettem, amikor először írtam verset, megmutattam őket a magyartanáromnak, s a legjobbakat elküldtük a kaposvári Somogyi Néplapnak. Gimnazista koromban ismerkedtem meg a műfordítással, ez szenvedélyemmé vált és azóta is sokat fordítok. Az Európa Könyvkiadó megjelentette a Holdfogyatkozás című kötetemet: baskír költők verseit fordítottam oroszból. Majd egy fiatalon meghalt orosz költő, Nyikolaj Rumcov verseit fordítottam. Megjelentek munkáim irodalmi folyóiratokban, napilapokban.

— Melyek a legkedvesebb költeményei és hogyan születik egy vers?

— Mindig az a legkedvesebb, amit éppen írok. Később kialakul egy eszmei sorrend, és azt tartom kedvesnek, amely a legsikeresebb lett, amelyik a legtöbb helyen jelent meg. Ilyen például a Naptár című költemény.

— A Zöld parázs című kötete 1977-ben jelent meg, amelyért a Magyar Népköztársaság Művészeti Alapjának nívódíját kapta. Milyen munkái jelennek meg a közeljövőben?

— Ez év első felére ütemezte a Szépirodalmi Könyvkiadó egy újabb kötetem kiadását, majd szeretnék kiadatni egy gyermekeknek írt verses kötetet is.

Kerék Imre:

Naptár

Január elöl jár,
gőgös nyakú vén gúnár.
Búrkolózva prémbundába,
február ballag utána.
Március garabonciás,
Hótakaróba lyukat ás.
Április bolondos,
madarat hajigál falombhoz.
Május viruló zöldellő
titokrejtő zöld erdő.
Június gabonám sárgul már,
kaszát kalapál Péter-Pál.
Július aratunk, hőség van
korsó hűsöl az árnyékban.
Augusztus rendez parádét,
éjszaka csillag tűzijáték.
Szeptember az ég óriás
szirma, rászáll a nap darázs.
Október dallal, víg szóval
hangos a szőlős domboldal.
November ködöt szipákol,
szeleket ereget bő zsákból.
Dérrel-durral duzzogva
december a havat meghozza.

FIÚK, LÁNYOK, FIGYELEM!

Ha még nem döntöttetek arról, hogy milyen szakmát tanuljatok, fogadjátok meg tanácsunkat, jelentkezzetek **TEXTILKÉSZÍTŐ** szakmunkástanulónak. E szép szakma egyik ágát, a TEXTILFESTŐ ÉS -KIKÉSZÍTŐ szakmát egyaránt ajánljuk LÁNYOKNAK ÉS FIÚKNAK, másik ágát, a TEXTILNYOMÓ szakmát csak FIÚKNAK.

Szakmunkástanulóink tanulmányi ösztöndíja 160—600 Ft között mozog a tanulmányi eredménytől és évfolyamtól függően. A társadalmi ösztöndíj két részből áll. Alapösztöndíjból, mely havonta 450—500 Ft, és tanulmányi pótlékból, ami a tanulmányi eredménytől függően változik, az alapösztöndíj 30—50%-a lehet. Tanulmányi pótlékot a közepes vagy annál jobb tanulók kapnak.

Vidéki tanulóink kollégiumi elhelyezéséről gondoskodunk. Az elméleti oktatás a Than Károly Vegyipari Szakközépiskola és Szakmunkásképző Intézetben, a gyakorlati oktatás tanműhelyben, majd a vállalat gyáraiban történik.

I. éves tanulóink 1500 Ft értékben ruházkodási segélyt is kapnak.

Érdeklődésre részletes — színes képekkel tarkított — tájékoztatót küldünk.

Jelentkezni, érdeklődni lehet:
a BUDAPRINT
PAMUTNYOMÓIPARI
VÁLLALAT
személyzeti és oktatási főosztályán,
Budapest III., Fényes Adolf u. 19—21.
— 1036.
Telefon: 687—834.

FIATALOK!
VÁRUNK BENNETEKET!

A Lőrinci Textilipari Vállalat az 1985/86-os tanévre felvesz általános iskolai végzettséggel rendelkező
lányokat: nemszőtt kelmegyártó;
fiúkat: textil- és ruházati ipari gépszerelő
szakmunkástanulónak 16 éves korig.

A vállalat modern, korszerű gépekkel termel.

Felvételi vizsga nincs! A tanulmányi idő 3 év.

Ösztöndíj: 650 Ft, valamint az I. osztályban 350 Ft tanulmányi pótlék, a II. osztálytól az I. félév eredménye alapján 250, 300, 350 forint.

JUTTATÁSOK:

— kollégiumi elhelyezés minden vidéki tanulónak, teljes ellátással, munkaszüneti napokon is;
— az iskola előírásainak, igényeinek megfelelően biztosítjuk a szükséges ruházati és tanfelszereléseket.

Részletes tájékoztatást adunk szóban vagy írásban. Érdeklődők részére üzemlátogatást szervezünk, iskolák részére csoportosan is.

Cím: Lőrinci Textilipari Vállalat
személyzeti osztály, Budapest, XVIII.,
Reviczky Gyula u. 9/11.
Telefon: 274-619.

GYERE HOZZÁNK!

Ötnapos munkahéttel dolgozó gyárunkba, jó kereseti lehetőséget nyújtó fonó-szövő szakmára lányokat; villanyszerelő, lakatos, textilgépszerelő szakmára fiúkat szerződtetünk szakmunkástanulónak, akik az 1984/1985-ös tanévben fejezik be az általános iskolát.

A tanulóidő 3 év.

A tanulóidőre ingyenes kollégiumi elhelyezést és napi 4 Ft-ért teljes ellátást biztosítunk.

A havi ösztöndíj a tanulmányi eredménytől függően 900—1120 Ft, továbbá 100, 150 és 200 Ft tanulmányi pótlék. Az utolsó évben tanulóink már teljesítménybérben kerülnek elszámolásra.

A szakmunkásvizsga letétele után ifjúmunkásaink: a lányok leányszállón, a fiúk albérletben kerülnek elhelyezésre.

Jelentkezni levél útján „szakmunkástanuló" hivatkozással lehet.
Pamuttextilművek Budai Gyára
személyzeti osztály
Budapest XI., Hauszmann A. u. 20.
Levélcím: Budapest Pf. 43. 1502

A NYUGODT TANULÁST SEGÍTI A BIZTOS PÁLYAVÁLASZTÁS!

Érdekes, változatos szakmát ajánlunk figyelmetekbe. A Chinoin közössége kiváló szakmunkásokat nevelt, ez biztosítéka gyárunk jó hírnevének itthon és külföldön egyaránt. Már most dönthettek továbbtanulásotokról. Válasszátok a gyógyszergyártó szakmát!

JELENTKEZZETEK: gyógyszergyártó (vegyész), lakatos, hegesztő, villanyszerelő, esztergályos, csőszerelő szakmunkástanulónak.
A gyógyszergyártó tanulókat korszerű tanlaboratóriumban, gyógyszeripari tanműhelyben képezzük.
A harmadéves, vállalati ösztöndíjas tanulóinkat (legalább közepes tanulmányi eredmény esetén) kb. 1000 Ft juttatásban részesítjük. A római-parti csónakházunkban sportfelszerelésekről is gondoskodunk.

Címünk: **CHINOIN GYÓGYSZERGYÁR OKTATÁSI OSZTÁLY,**
Budapest IV., Tó u. 1-5.
Telefon: 690-900/531-es mellék; és
CHINOIN NAGYTÉTÉNYI GYÁREGYSÉG SZEMÉLYZETI OSZTÁLY,
Budapest XXII.. (Nagytétény), Bányalég u. 2.
Írásbeli jelentkezés: Budapest Pf. 49. — 1780

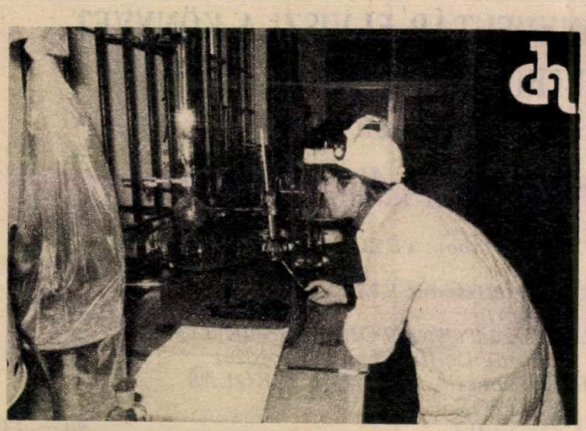

FIGYELEM!

Az 1985/86-os tanévre a 14. életévüket betöltött és általános iskolát végzett **lányokat szövő; fiúkat villanyszerelő, forgácsoló, szerkezeti lakatos, textilipari gépszerelő** szakmára beiskolázunk szakmunkástanulónak.

Tanulmányi idő: 3 év.

Juttatások: minden szakmában 500 Ft társadalmi ösztöndíj. Ezenkívül a tanulmányi eredménytől függően 20—40% tanulmányi pótlék, valamint 410—620 Ft-ig terjedő tanulmányi ösztöndíj, plusz 130 Ft jövedelempótlék.

Ingyenes munkaruha. Elhelyezés kollégiumban. Ebédet 3 Ft-ért biztosítunk az iskolában és üzemi gyakorlat idejére a gyárban.

A vállalat termékeiből kedvezményes vásárlás évente egy alkalommal. A kereseti lehetőség a szakmunkásvizsga letétele után szövő munkakörben 5% szakmunkás-, valamint műszakpótlékkal 4000—5800 Ft/hó, a többi munkakörben bérbesorolási kategóriától függően alakul.

A továbbtanulást támogatjuk.

Jelentkezni lehet személyesen, hétfőtől—csütörtökig 8—15 óráig.

Levélre részletes tájékoztatót küldünk.

Cím: Budapest, Pf. 391. 1394.

KEDVES PÁLYAVÁLASZTÓ FIATALOK!

A BUDAPRINT PNYV Kelenföldi Textilgyár az 1985/86-os tanévre felvesz általános iskolai végzettséggel rendelkező
LÁNYOKAT fonó, szövő, kötő;
FIÚKAT textil- és ruházati ipari gépszerelő szakmunkástanulónak 16 éves korig.

FELVÉTELI VIZSGA NINCS! Tanulmányi idő 3 év.
ÖSZTÖNDÍJ: tanulmányi eredménytől és évfolyamtól függően
fonó és szövő tanulóknak 350—700 Ft;
kötő és textilipari gépszerelő tanulóknak 150—550 Ft havonta.

JUTTATÁSOK:
— vidéki tanulóknak havi 500 Ft,
— budapesti tanulóknak havi 450 Ft vállalati ösztöndíjat fizetünk a nyári szünidőre is.
— A vállalati ösztöndíjon kívül a tanulmányi időre, tanulmányi eredménytől függő tanulmányi pótlékot fizetünk az alapösztöndíj 30, 40, 50%-ának megfelelő összegben.
— Kollégiumi elhelyezés minden vidéki tanulónak teljes ellátással, munkaszüneti napokon is.
— Iskolaköpenyt, munkaköpenyt, munkacipőt, tornafelszerelést, füzetcsomagot és tankönyvet az iskola, illetve a gyár ad.
— Egész évben kedvezményes textilvásárlás a vállalat termékeiből.
— III. éves tanulóinkat szakmunkásbérben foglalkoztatjuk, részükre nyereségrészesedést fizetünk.

SZAKMUNKÁSVIZSGA UTÁN a kereseti lehetőség **3500—5500 Ft.**

Leányotthonunkban a vidékiek elhelyezését biztosítjuk havi 150 Ft-ért. Továbbtanulásra lehetőséget biztosítunk. További részletes tájékoztatást adunk szóban vagy írásban. Érdeklődők részére üzemlátogatást szervezünk.

CÍM: BUDAPRINT PNYV Kelenföldi Textilgyár, személyzeti-oktatási osztály, Budapest XI., Budafoki út 111—113.

OFOTÉRT

Tarts velünk, fotózz velünk!

Találkozunk a tévé képernyője előtt, vasárnap délelőttönként, a reklámadás idejében.

Tarts velünk, fotózz velünk!

Június 23-ig, minden vasárnap.

Még most is bekapcsolódhatsz!

A sorozatban öt alkalommal feladatokat adunk.

A megoldásokat a kért határidőre az OFOTÉRT propaganda osztálya címére kell beküldeni.

(Budapest, Asbóth u. 15. — 1075)

A feladatokat helyesen megoldók közül mind az öt alkalommal tízen jutalmat kapnak.

Azok közül, akik mind az öt feladatot sikeresen oldották meg, tízen a június 30-i gálaadásban személyesen vehetik át az OFOTÉRT ajándékát.

Tarts velünk, fotózz velünk!

Megtanítunk fényképezni és lesz egy jó hobbid!

KÖNYVFUTÁR

KÖNYVKÜLDŐ SZOLGÁLAT
ÁLLAMI KÖNYVTERJESZTŐ VÁLLALAT

A felsorolt kötetek egyenként is megrendelhetők a kitöltött, kivágott és címünkre borítékban elküldött hirdetés alapján. Postán utánvéttel szállítunk, a portóköltséget felszámítjuk.

Tekintettel a korlátozott pédányszámokra, a megrendeléseket beérkezésük sorrendjében teljesítjük.

Címünk: Állami Könyvterjesztő Vállalat
KÖNYVFUTÁR KÖNYVKÜLDŐ SZOLGÁLAT
Budapest, Pf. 502. — 1397.

A megrendelő neve: .....

Pontos címe (irányítószámmal): .....

.....

A KÖNYVFUTÁR ELVISZI A KÖNYVET AZ OTTHONODBA!

... pld. *Daniel Defoe: ROBINSON (Móra)*	20,— Ft
... pld. *Gerald Durrell: ÁLLATKERT A KASTÉLY KÖRÜL (Móra)*	26,— Ft
... pld. *Fehér Tibor: TŰZÖN-VÍZEN ÁT (Móra)*	32,— Ft
... pld. *Fekete István: KELE — VUK (Móra)*	30,— Ft
... pld. *Hosszú Toll: A TÖRZSFŐNÖK TITKA (Móra) Delfin könyvek sorozat*	17,— Ft
... pld. *Janikovszky Éva: MÁR ISKOLÁS VAGYOK (Kossuth)*	40,— Ft
... pld. *Katona József: BÁNK BÁN (Szépirodalmi) Klasszikus Zsebkönyvtár sorozat*	20,— Ft
... pld. *Lukács Ottó: GYEREKMATEK (Tankönyvkiadó)*	17,— Ft
... pld. *Madách Imre: AZ EMBER TRAGÉDIÁJA (Szépirodalmi) Klasszikus Zsebkönyvtár sorozat*	22,— Ft
... pld. *Petőfi Sándor: JÁNOS VITÉZ — BOLOND ISTÓK — A HELYSÉG KALAPÁCSA (Szépirodalmi) Klasszikus Zsebkönyvtár sorozat*	15,— Ft
... pld. *Simai Mihály: A SÓLYMOK SZABADNAK SZÜLETNEK (Móra) Delfin könyvek sorozat*	10,— Ft
... pld. *Tatay Sándor: PUSKÁK ÉS GALAMBOK (Móra)*	12,— Ft
... pld. *VADVIRÁGOK (Móra) Búvár Zsebkönyvek sorozat*	25,— Ft
... pld. *Jules Verne: A DUNAI HAJÓS (Móra)*	29,— Ft
... pld. *Zrínyi Miklós: SZIGETI VESZEDELEM (Szépirodalmi) Klasszikus Zsebkönyvtár sorozat*	23,— Ft

PÁLYAVÁLASZTÓK, FIGYELEM!

Jelentkezzetek PAPÍRIPARI szakmunkástanulónak!

A gondolatok rögzítése ősi igény. Az ősember a barlang falára festett. Az ókoriak a kőtáblát és a papiruszt használták.

A legidőtállóbb a papír.

Több ezer év alatt nélkülözhetetlen lett, nem tudta semmilyen más anyag pótolni a kultúra terjesztésében, az emberi tudomány rögzítésében elfoglalt helyét. Felhasználási területei a csomagolástechnikában és az egészségügyi felhasználásban egyre bővülnek.

FIATALOK!

Legyetek a „FEHÉR MÍVESSÉG" mesterei. Gyertek a Csepeli Papírgyárba CELLULÓZ- ÉS PAPÍRGYÁRTÓ, valamint PAPÍRFELDOLGOZÓ szakmunkástanulónak.

Biztos jövő, jelentős kedvezmények a tanulás idejére.

Képzési idő: 3 év.

Az elméleti oktatás helye az 50. sz. Ipari Szakmunkásképző Intézet (Budapest XXI., Bajáki Ferenc utca 27.).

A gyakorlati oktatás helye a Csepeli Papírgyár.

A képzés ideje alatt tanulóinknak az alábbi kedvezményeket adjuk:

— tanulmányi eredménytől függő társadalmi ösztöndíj (300—1000 Ft);
— tanulmányi pótlék (+10—50%) és tanulmányi ösztöndíj (130—600 Ft);
— térítésmentes ebéd;
— teljes tanfelszerelés és munkaruha;
— minden tanévben egy teljes öltözet ruha;
— kollégiumi elhelyezés;
— ingyenes kirándulásokat szervezünk;
— kéthetes ingyenes üdülés a Balatonnál;
— tanulmányi eredménytől függően minden sikeresen befejezett tanév végén 1000—2500 Ft jutalmat fizetünk;
— sportolási lehetőségek, uszoda és sportlétesítmények a gyár közelében;
— ifjúsági klub, könyvtár.

Bővebb felvilágosítást ad a Csepeli Papírgyár személyzeti osztálya.

Cím: Bp. XXI., Duna u. 42 — 1751.
Telefon: 279-620/301, 535 mellék.

VÁRUNK BENNETEKET!

A PEST MEGYEI ÁLLAMI ÉPÍTŐIPARI VÁLLALAT

PÁLYAVÁLASZTÁSI TÁJÉKOZTATÓJA

Kedves Szülők! Tisztelt Pályaválasztók! Vállalatunkhoz 1985. szeptember 1-től az alábbi szakmákra iskolázunk be általános iskolát végzett fiúkat szakmunkástanulónak: **magas-építőipari ács-állványozó, vasbetonkészítő, vas- és fémszerkezeti lakatos, műkőkészítő, kőműves, épületvillamossági szerelő, bádogos, épületburkoló (műanyagburkoló), központifűtés- és csőhálózat-szerelő, vízvezeték- és készülékszerelő, autószerelő.**

Vidékiek számára (az autószerelő szakma kivételével) kollégiumot és teljes ellátást biztosítunk. Ösztöndíj: évfolyamtól és tanulmányi eredménytől függően 150—900 Ft. A III. évfolyam idején teljesítménybérezési lehetőséget biztosítunk.

Társadalmi ösztöndíj szerződéskötés esetén. Alapösszeg: 300—1000 Ft, tanulmányi pótlék címén a 3, 4 és 5-ös tanulók részére 30, 40, 50%-ot fizetünk havonta.

A fentieken kívül jutalmazzuk a tanulókat a tanulmányi eredmény és a szociális helyzet figyelembevételével.

Kérjük, hogy gyermekeik és iskolatársaik nevét, lakcímét és a választott szakmát vállalatunkhoz írásban vagy személyesen juttassák el. Személyes jelentkezés esetén a „Szakoktatást" szíveskedjenek felkeresni: Budapest XXI., Rákóczi F. u. 195. Megközelíthető a Boráros térről gyorsvasúttal, majd a 38-as autóbusszal a 3. megálló.

Levélcímünk:

Pest megyei Állami Építőipari Vállalat személyzeti és oktatási osztály, **Budapest XXI., Csepel, Kiss János altábornagy u. 10—21. — 1211**

A KÉT BALOGI MOTORJÁT UGRATJA

Bemutatom a Balogi fivéreket: Lali Budapesten, a Petőfi gimnázium I. osztályos tanulója, öccse, Zoli a Dimitrov úti általános iskolában végzi az utolsó tanévet. Mindkettőjük tanulmányi átlaga négyes. Lali 14, Zoli 13 éves, de már tekintélyes sportmúlttal rendelkeznek: öt évig cselgáncsoztak, és nem is rosszul. Többek között az úttörő-olimpián Lali a 7. és a Budapest-bajnokságon a 3. helyen végzett, Zoli több országos bajnokságot nyert és néhányszor Budapest-bajnok is volt.

Amikor néhány évvel ezelőtt belekóstoltak a motorozás örömeibe, megváltozott az életritmusuk. Édesapjuk régebben ugyancsak lelkes művelője volt ennek a sportágnak és így szívesen támogatta fiai igyekezetét. Kaptak egy segédmotort.

És mi lett az ajándék következménye?

*

— Én hetedik lettem, de Zoli jobb nálam, ő ötödik a bajnoki táblázaton — mondja Lali.

(Akik nem tudnák: a magyar motorsportban, pontosabban a crossban nincsen serdülő vagy kezdő kategória, csupán I., illetve II. osztály létezik. Ez azt jelenti, hogy a Balogi fiúk a felnőttek között a II. osztályban versenyeznek.)

— Gratulálok, ez bizony jeles eredmény. Vajon mennyi edzés van mögötte?

A két szőke vigyori tekintete összevillan, mint akik nem értik a kérdést. A beszédesebbik válaszol.

— Hááát... sok, de még mindig nem elég, merthogy első az iskola. Napi két órát minden körülmények között tanulunk, de a mindennapos futásra is jut időnk. Igaz, Zoli még nem bírja az iramomat. Ő a pályán jobb. Persze rendszeresen krosszozunk is, méghozzá igen keményen. Ehhez jó alapot adott a cselgáncs. Ha egyszer megnősülök, és lesznek fiaim, szeretném, ha cselgáncsoznának. Úgy tervezzük, a klubbunkban, a Honvéd Petőfi SE-ben, hogy jövőre eredményesebbek is leszünk. Ebben a szezonban húsz versenyünk volt, és ez azt jelenti, hogy alaposan kellett hajtani, ezért egyéb kiegészítő sporttal nem tudunk foglalkozni.

— A tanuláson kívül jut-e időtök a játékra?

— Sajnos nem — válaszolja gondolkodás nélkül a kisebbik Balogi — pedig lenne mivel játszani.

— Volt már úgy, hogy estél a motorral?

— Persze, ez nem megy másként. Amint a legjobb hentes is olykor belevág a kezébe, úgy a motoros is bukik néha. De azt is megtanulhatja az ember, hogy ne végződjék sérüléssel az esés — fűzi hozzá mosolyogva.

— Osztálytársaitok tudják, hogy „nagyfiúk" vagytok a motorsportban? Azaz, van tekintélyetek?

— Van, amelyik tudja, de ez nem téma az osztályban. Nem az ad tekintélyt a srácok között.

— Hanem?

— Hát, inkább azután mennek, akinek nagy a szája.

— Melyik a kedvenc tárgyatok?

— A torna és a rajz — így Lali. Némi gondolkozás után az oroszt és ugyancsak a tornát választja öccse, Zoli.

— Milyen életpályára készültök?

— Én talán a kereskedelemben szeretnék dolgozni — véli Lali, Zoli csak a vállát huzigálja.

— A sport mellett bekapcsolódtatok az úttörőmunkába is?

— Igen, két évig őrsvezető voltam — mondja a nagyobbik –, Zoli pedig sportfelelős volt. Ja, tessék megírni, hogy az osztályunkba 24 lány jár, mi fiúk meg tizenhatan vagyunk.

— Számotokra mi izgalmasabb, egy verseny rajtja vagy egy matekdolgozatírás?

— A rajt — válaszolták gondolkodás nélkül.

— Civilként motoroztok-e?

— Igen, két Simsonunk van.

— Iskolába is ezeken jártok?

— Sajnos nem — mondja az élénkebb Lali. — Nem vihetjük be a motorokat az iskolába, és a kapu előtt leállítani pedig nem tanácsos.

— És betartjátok a KRESZT?

— De még mennyire! Sajnos, gyakran látjuk, hogy nemcsak a srácok, hanem a felnőttek is szabálytalanul közlekednek gyalog és járművön egyaránt, és veszélyeztetik testi épségüket, meg másokét is. Ezek a fiúk talán nem is tudják, hogy vagányságukért életükkel is fizethetnek vagy nyomorékokká válhatnak.

— Rájuk szóltok, ha ilyesmit láttok?

— Csak gorombaság lenne a válasz — mondja a tapasztaltabb Lali — vagy jó esetben azt mondanák: „Mi közöd hozzá, Öcsi?"

—a —y

PIRAMIS ÉPÍTŐK

Hallottatok valaha is a Deák—Stofán—Bodó trióról? Nem? Pedig az említett trió tagjai nem akárkik. Egy Európa-bajnoki ezüst- és egy világbajnoki bronzérem tulajdonosai. E fényes érmek gazdái meglehetősen ismeretlen, nyugodtan merem állítani, mostoha sportágban vitézkednek. Sportakrobaták.

Talán tudjátok, hogy a sportakrobatika a tornasport egyik ága. Kétévenként rendezik a sportág Európa- és világbajnokságát. Női és férfi páros, vegyespáros, hármas női és férfi négyes számok szerepelnek a programban. A gyakorlatokat zenére mutatják be, akrobatikus elemek, szaltók, kézen átfordulások teszik látványossá a sportágat. A sportág menőinek bemutatói már-már cirkuszi produkciókra emlékeztetnek. Nem véletlenül „igazoltak át" jó néhányan az akrobatikus tornászok közül a manézs világába. Perifériku sportág, hazánkban körülbelül százötvenen művelik. A hazai versenyeket szűk családi körben rendezik. A sportakrobatika művelőinek aligha kell attól tartaniuk, hogy az utcán megrohanják őket az autogramvadászok. Pedig más országokban hallatlan népszerű ez a sportág. Az 1984-es szófiai Európa- és világbajnokságot tízezer néző tapsolta végig. A tapsokból természetesen kijutott a mi lányainknak is, akiket most bemutatunk.

A trió „erős embere" Deák Kati. Ő az untermann, akinek vállaira nehezedik a gúla két tagja. A szőke hajú, csinos, 54 kilós lánynak láthatóan meg sem kotyvan ez a „kis" súly. A gúla második tagja Stofán Éva, aki civilben testnevelő tanárnő. A piramis legtetején a legifjabb és legkönnyebb kis hölgy, a 16 éves Bodó Tünde a maga 38 kilós lepkesúlyával.

Az Építők SC ezüstös-bronzos lányai igencsak meglepődnek, amikor közlöm velük, hogy írni kívánok róluk.

— Nem jellemző, hogy a sportágunkról teleríjják a lapokat — véli Kati.

— A sikeres EB és VB után a Népsport két sorral elintézte az eredményeket — dohog jogosan Éva.

— Végtére is, ti választottátok ezt a sportágat. Talán megbántátok? — kérdem tőlük.

— Szó sincs róla — tiltakoznak. — Aligha tudtunk volna más sportágban ennyi babért szerezni, mint a sportakrobatikában.

Az említett érmek mellett még jó néhány trófeát gyűjtöttek. Többek között az 1982-es szófiai Druzsba Kupán második, 1983-ban az NSZK-beli A-kategóriás nemzetközi versenyen első helyezést szereztek. Ugye, azt mondani sem kell, hogy itthon verhetetlenek. Többszörös magyar bajnokok.

Kíváncsiskodom, hogy miért éppen ezt a sportágat választották?

Kati és Éva sztorija meglepően hasonló, legalábbis az indulási helyszínt tekintve, mindkettő a margitszigeti strandon kezdődött.

— A Palán leszólított egy srác, hogy lenne-e kedvem az akrobatikus tornához — meséli Kati. — Kedvcsinálóként néhány barátjával egy rögtönzött gúlát csináltak nekem. Tetszett a dolog, másnap már jelentkeztem az Építők sportakrobatáinak edzésén.

— Jé, engem is a Palatinuson szervezett be Goján Laci — csodálkozik Éva. — A röplabdától csábított el, hiszen 1976-ban a Ganz-Mávagban játszottam.

— Engem pedig a Kápolna utcai általános iskola testnevelő tanára ajánlott be az akrobatikus tornászokhoz — emlékezik vissza a kezdetre Tünde.

A trió 1981. októberében állt össze. Azóta rendületlenül együtt dolgoznak. Naponta két, két és fél órát gyakorolnak.

— Civilben mi a legfőbb gondotok?

Összenevetnek;

— A súlytartás — árulja el Kati. — Szigorúan ellent kell állnunk az édességeknek. Szerencsére mindhárman rendkívül hiúak vagyunk, így a mérleg nyelve sohasem billen tovább a megengedettnél.

A Deák — Stofán — Bodó hármas az idén sem tétlenkedik. Több nagy nemzetközi versenyen vesznek részt. A pekingi Világ Kupán, a Druzsba Kupán és a moszkvai Volkov Kupán.

— Mire számítotok?

— A rang kötelez — mondja Kati.

Éva és Tünde rábólint.

A piramis rendíthetetlennek látszik . . .

Kép és szöveg:
Kemény György

TÖPRENGŐ

SZERKESZTI: FULEKI JÁNOS

SZÓRAKOZZUNK, SPORTOLJUNK, ÖRÜLJÜNK. Mindez hozzá tartozik az áprilishoz, a tavaszhoz. Éppen ezért rejtvénysorozatunkat is ilyen sokszínűen állítottuk össze.

A rejtvényeket lehetőleg postai levelezőlapon küldd be. Ha csak kettőt tudsz megfejteni – és azok jók –, már részt vehetsz a heti jutalomsorsoláson. Beküldési határidő: április 29. Címünk: Budapest, Jászai Mari tér 5. – 1397. A borítékra vagy levelezőlapra írd rá: „TÖPRENGŐ".

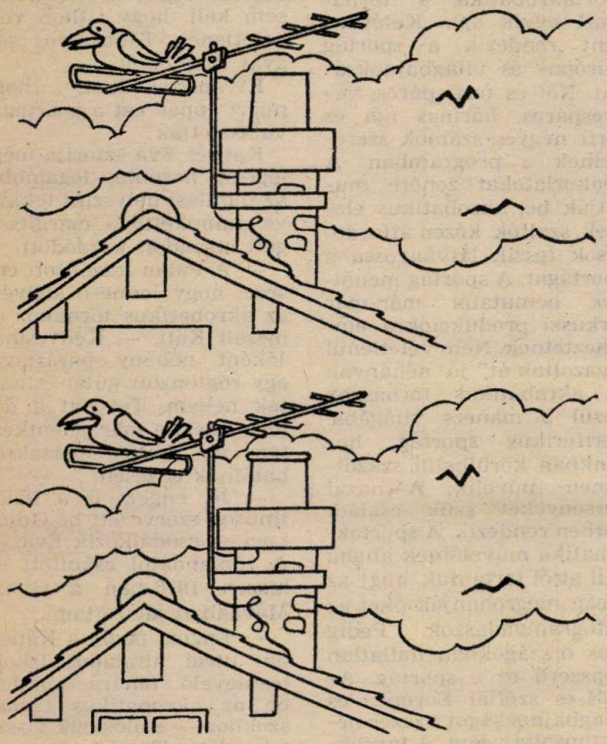

VIBRÁL A KÉPERNYŐ. Persze, hogy vibrál, hiszen az a fránya csóka rászállott a tetőantennára. De hiszen a szomszédéra is rászállott és az övé mégsem vibrál. Mi a különbség a két antenna és a két kép között?

FOCISZABÁLY. Ha te lettél volna a mérkőzés vezetője, ennél a jelenetnél belefújtál volna a sípba, vagy pedig tovább engedted volna a játékot?

KI MIT ÍRT? Az egész világ jól ismeri a bélyegeken látható írókat, költőket. Az alább felsorolt műveket ők írták. Tudod-e, hogy ki, melyiket írta?

1. EGY JENKI ARTHUR KIRÁLY UDVARÁBAN, 2. AZ ÉN EGYETEMEIM, 3. A HOLLÓ, 4. A TÉL HALÁLA, 5. IVÁN ILJICS HALÁLA.

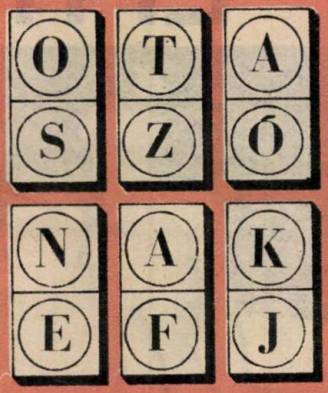

DOMINÓZZ! Ha megfelelő sorrendbe rakod a dominókockákat, akkor egy magyar író nevét kapod megfejtésül. Ki ő, és mi a keresztneve?

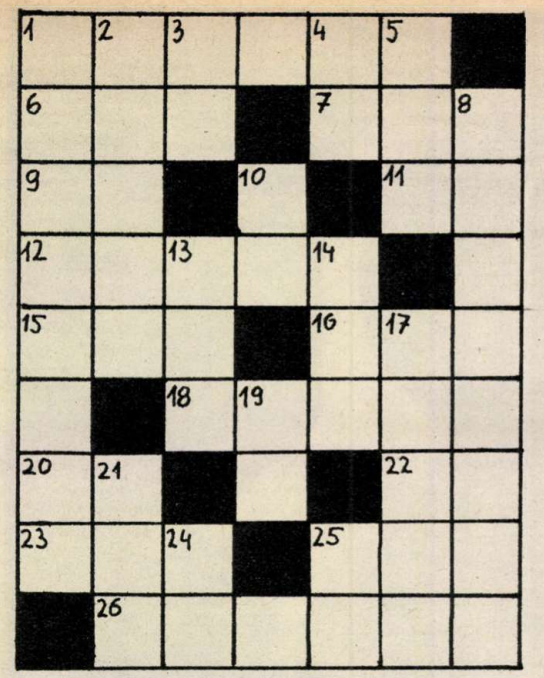

KAKUKKTOJÁS. A vízszintes 26., valamint a függőleges 1. és 8. sorokban egy-egy lánynév olvasható. Egyikük valamilyen ok miatt nem illik a kettő mellé, azaz „kakukktojás". Melyik nev az, és miért?

VÍZSZINTES: 1. Nagyon régen király viselte e nevet, századunkban pedig egy híres költő. 6. Bárkát épített. 7. Vissza: focicsapat. 9. Görög autók jelzése. 11. Ausztria része! 12 Álmos anyja. 15. A Pajtás is ez. 16. Kenderhulladék. 18. Mindjárt, kezdetben. 20. Kérdőszó is, igekötő is. 22. Nem valódi. 23. A dagály közepe! 25. Három betű a királyból. 26. Lánynév.

FÜGGŐLEGES: 1. Lánynév. 2. Csípős a gyökere. 3. Népies névmás. 4. Az ábécében is egymás mellett vannak, csak éppen fordítva. 5. Gépkocsivezetést tanítanak benne. 8. Lánynév. 10. Kerti munkát végez. 13. Belső szervünk. 14. Földművelő eszköz. 17. Győr-Sopron megyei városba való. 19. Énekhang. 21. Szófaj. 24. Akkor mondjuk, ha valamit ki akarunk emelni. 25. A kiló egynemű betűi.

A „40 év fényében, negyven rejtvény" című pályázatunk hatodik fordulójának nyertesei: ESZENYI ZSUZSA, Pécs; IFJ. VÉN ISTVÁN, Kalocsa; HORVÁTH MÁRIA, Sárvár; TÓTH J. PÉTER, Ózd; FÓTOS IMRE, Edelény. A nyereményeket postán küldjük el.

★★★★★

Az Utazás '85 rejtvényjáték nyertesei. Egyhetes táborozás a Natours táborában: Tóth Péter Ózd és Gliva Erika Kulcs.

Főtaxi ajándékcsomagot nyertek: Tugyi Edit, Jászalsószentgyörgy és Tugyi Imre, Jászalsószentgyörgy.

Balaton posztereket nyertek: Szabó Erika, Érd, Szabó Mariann, Monor és Bazsó Edit, Siklós.

Kereskedelmi plakátot nyertek: Egei Imre, Mezőtúr, Szűcs Gergely, Veszprém és Lendvai Tamás, Eger.

A díjakat a nyertesek postán kapják meg.

ÖRÜL A GYŐZELEMNEK. Hogyne örülne ez a híres sportoló, hiszen megküzdött érte. Tudod-e, hogy mi a neve a versenyzőnek?

12		4	5
	12	9	4
4	5		9
9		5	12

HIÁNYOZNAK. Ebben a 16 négyzetben csak 12 szám látható. A hiányzó négyet neked kell beírnod. Könnyű feladat, csak egy kis logika, no meg figyelem kell hozzá.

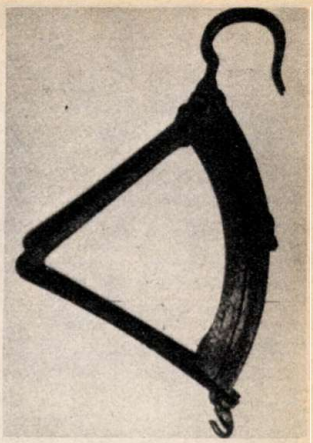

MI EZ? 1: fogas, X: vastagságmérő körző, 2: húsmérleg.

BETŰREJTVÉNYEK

Vajon mi lehet ez? Személynév? Falunév? Városnév?

Kimondottan tavaszi szórakozás. Biztosan te is kedveled.

EBÉDELÉSKOR

Az apa így biztatja jó étvágyú fiát: „Egyél káposztát is fiam, ne csak húst, mert a káposzta is éppen olyan jó, mint a hús". – A fiú rögtön rávágja: „Apa, ha a káposzta olyan jó volna, mint a hús, a kutyák..." A csattanót rejtvényünkben rejtettük el. A sakkból jól ismert lóugrás szerint, a csillaggal jelzett betűtől indulj el.

G	O	T	R	T
R	A'	E	L	B
V	E		T	A
M	E	K	E	N
*M	N	A	K	É

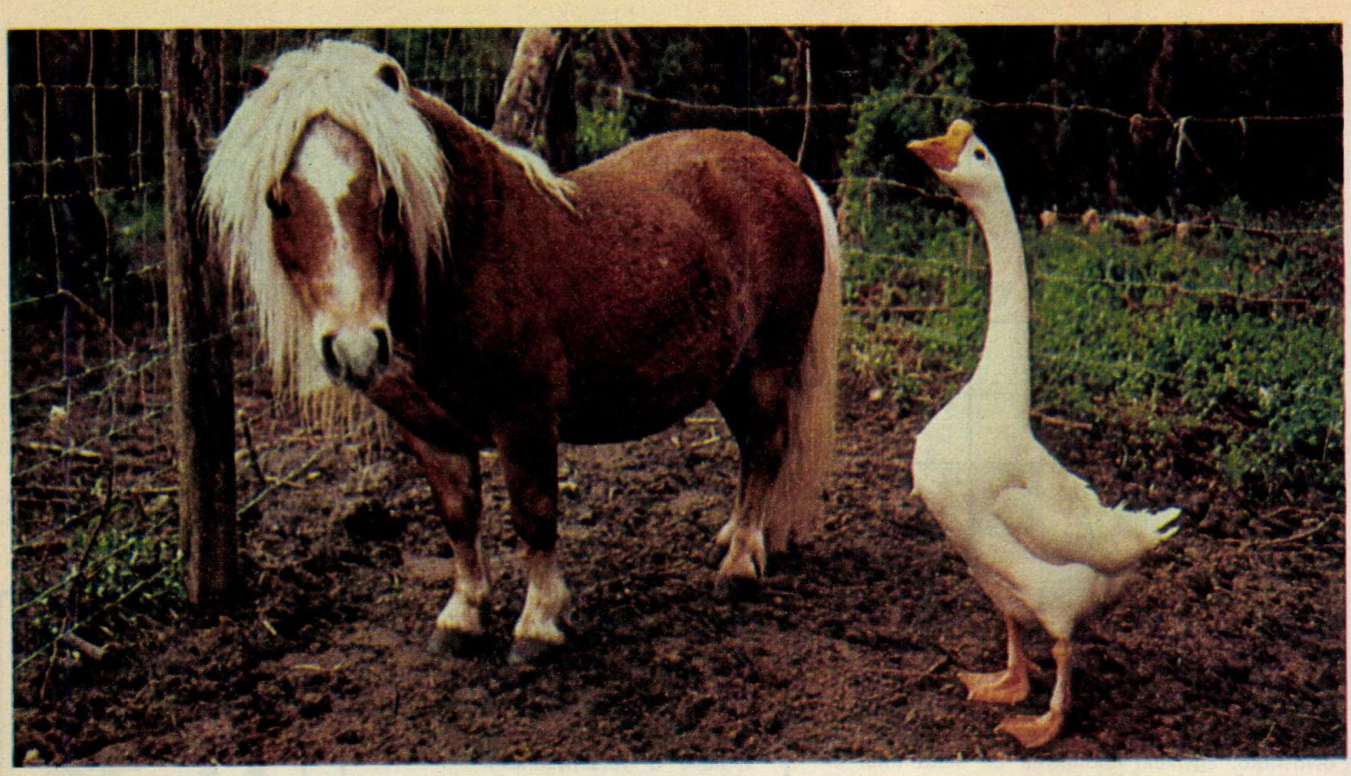

Törpe lovak

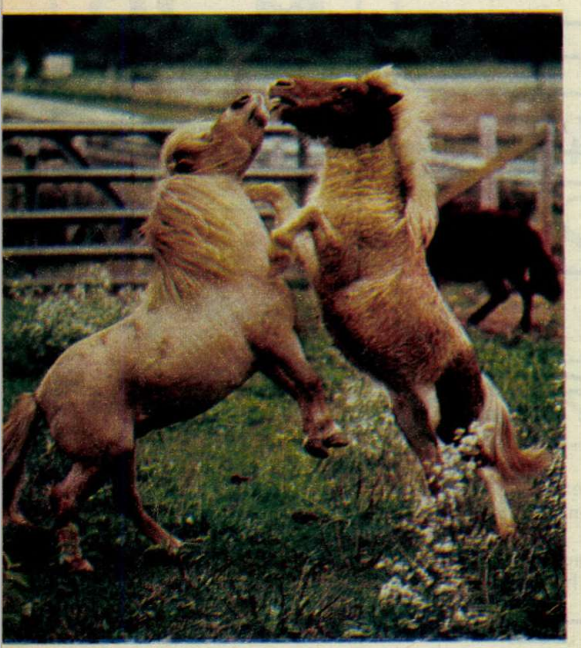

Tenyeremen hordom a lovam, mondhatja nyugodtan a büszke tulajdonos

Különleges ládika, csak törpelovaknak, repülőn való utazáshoz

Az ember egyik legrégibb „barátja" a ló, bár „mindöszsze" ötezer éve számít háziállatnak. Napjainkban rohamosan csökken a lovak gazdasági jelentősége. A technika szinte minden területről kiszorítja őket, nem kifizetődő a tartásuk, vagy éppen feleslegessé válnak, már nincs szükség rájuk sem hátasállatként, sem igavonóként.

A gazdaságilag fejlett országokban napjainkban szinte csupán sport vagy verseny céljára tartanak lovakat. Illetve, néhány helyen különös szerepet szánnak nekik. Különböző hóbortos és kevésbé hóbortos, de mindenképpen különös emberek, családok szívesen tartanak a környezetükben „mini-lovakat", amelyek még a gyerekek körében oly kedvelt póniknál is kisebbek. Ezek az állatok sokakban visszatetszést keltenek, mondván: csak a természetbe való durva beavatkozás eredményeként válhattak ilyenné.

Ebből aztán logikusan következik, hogy talán indokolatlan is lovaknak titulálni őket, hiszen, amint ez képösszeállításunkból is kiderül, gazdáik is inkább cicának vagy kutyusnak tekintik őket. **(A National Geographic nyomán)**

ORDASOK KÖZÖTT 14

DOLD-MIHAJLIK regénye nyomán írta Cs. Horváth Tibor, rajzolta Sebők Imre

78.
AHOGY BELÉP AZ AJTÓN, NAGY KŐ ESIK LE A SZÍVÉRŐL: ANDRÉ RENARD ÜL ELŐTTE.

A MÉRNÖK KIKÜLDI BAJTÁRSAIT, ÉS KEZET SZORÍT A HADNAGGYAL.

SAJNÁLOM, HOGY ÉPPEN ÖNT FOGTUK EL. DE HA MÁR ÍGY TÖRTÉNT, AZT AJÁNLOM, MARADJON ITT, KÖZÖTTÜNK.

SZÍVESEN TENNÉM, DE NINCS JOGOM HOZZÁ! ÉS ÖNÖK A JÖVŐBEN IS JÓ HASZNÁT VEHETIK EGY SZÖVETSÉGESNEK A MEGSZÁLLÓ HADOSZTÁLY TÖRZSÉNÉL. MEG KELL RENDEZNÜNK A SZÖKÉSEMET!

80.
KÉNYELMETLEN HELYZETÜK ELLENÉRE PFEIFFER KÖNNYEDÉN KIBOGOZZA GOLDRING CSUKLÓJÁN A MEGLAZULT SZÍJAT.

DE TALÁN MÉGSEM KELLENE, BÁRÓ!... HA MAGA MEGSZÖKIK, BENNÜNKET NYOMBAN MEGÖLNEK!

81.
ŐRSÉG! ŐRSÉG!

NE ÓBÉGASSON MÁR, HERR PFEIFFER! EZ AZ UTOLSÓ REMÉNYÜNK A MENEKÜLÉSRE. A HADNAGY BENNÜNKET IS KISZABADÍT!

82.
A VAD DÖRÖMBÖLÉSRE NYÍLIK AZ AJTÓ. GOLDRING CSAK ERRE VÁR...

83.
LÖVÉSEK DORRENNEK, EZUTÁN KEREPELNI KEZD EGY GÉPPISZTOLY IS. GOLDRING ROHAN, MINTHA CSAKUGYAN AZ ÉLETE VOLNA VESZÉLYBEN.

FOLYTATJUK

INTER HUMOR

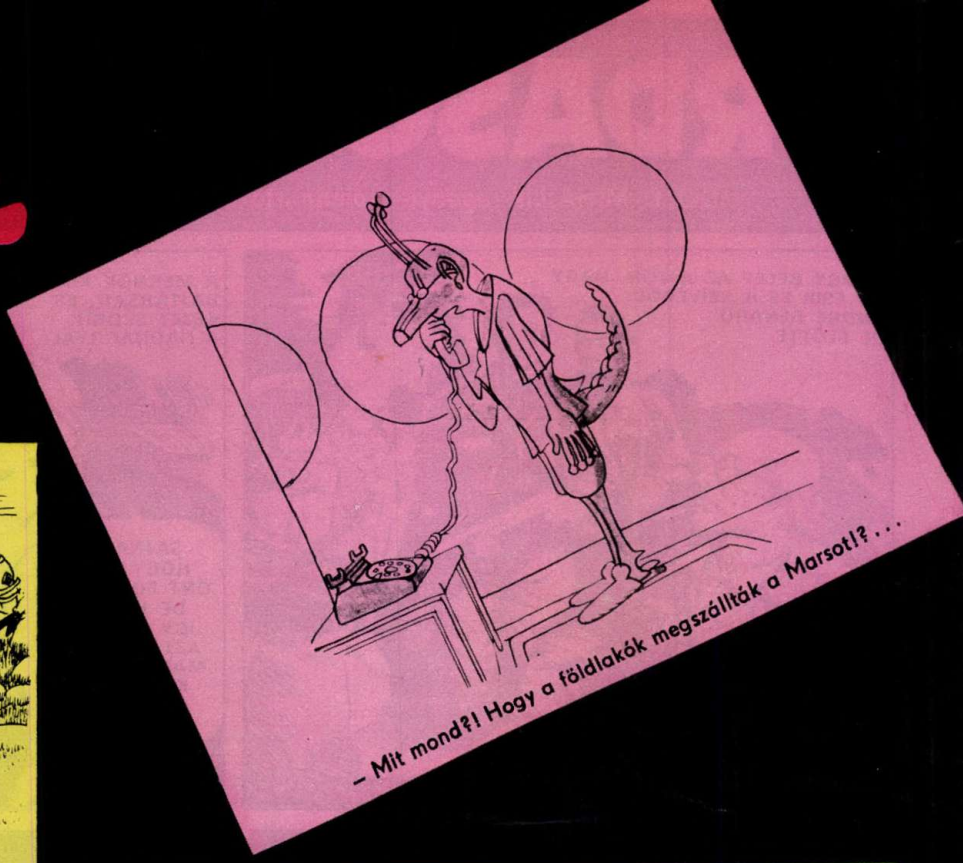

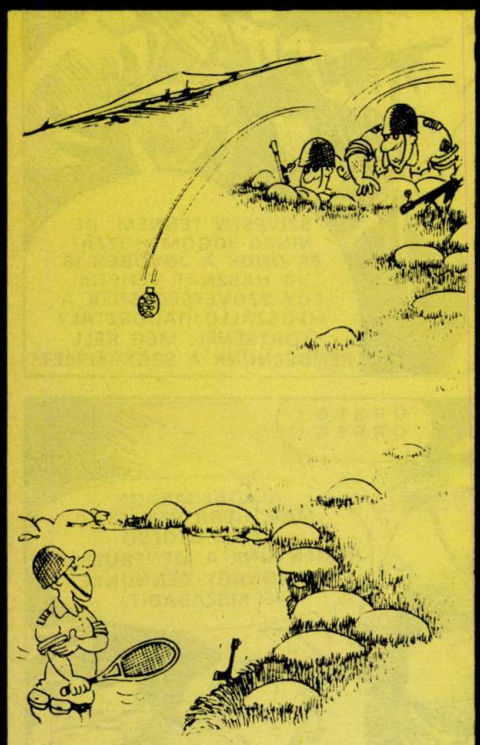

– Most látom, milyen igaza volt a dokinak. A sport valóban meghosszabbítja az életet!

– Holnaptól fogyókúrázni fogok . . .

SZÖVEG NÉLKÜL

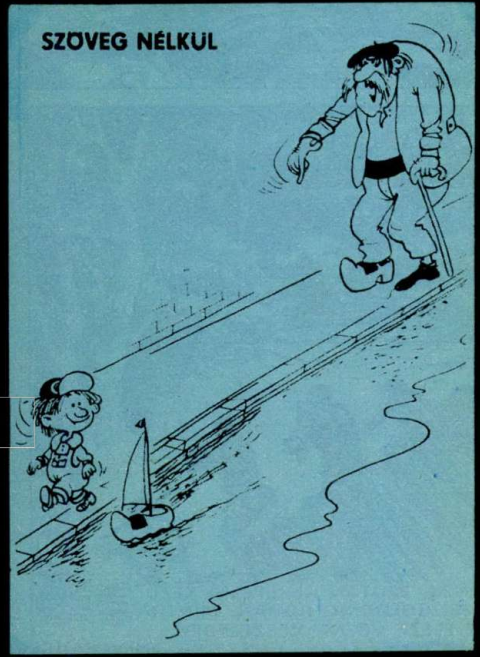

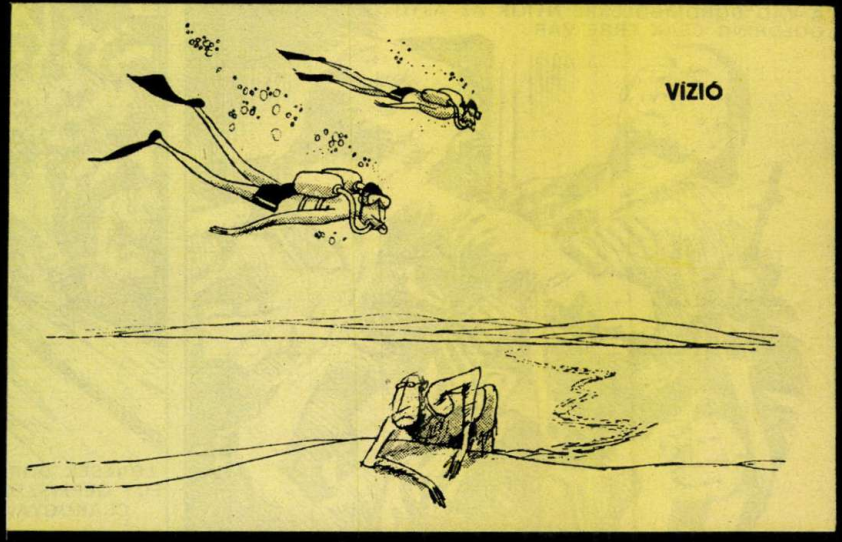

85/16
PAJTÁS
XL. ÉVF. • 1985. ÁPRILIS 25. • ÁRA: 4,50 Ft

Srácok a darunál

FOTÓ: POTZMANN JÁNOS

„... AHOGY CSILLAG MEGY AZ ÉGEN...”

A munkát ünnepeljük május elsején.

Azazhogy . . . Álljunk csak meg egy pillanatra. Nincs itt valamiféle ellentmondás? Hiszen a munka időt, energiát vesz el, idegpályákat koptat, ritmusához igazodik életünk szinte valamennyi mozzanata, eseménye. Kötelesség, amelyet az ember elvégez ugyan, na de megünnepelni . . .?

Igen, a munka ünnepe ebben az összefüggésben valóban ellentmondásosnak látszik, ám a látszat — mint az esetek döntő többségében — ezúttal is csal. A fenti gondolatmenet ugyanis egy lényeges ponton hibázik. Nevezetesen abban, hogy az embert és a munkát különálló, egymástól független fogalomként kezeli. Mintha létezne egyfelől az ember, és létezne másfelől a munka, amit az embernek valamilyen sorscsapás következtében el kell végeznie.

Holott a munka együtt született az emberrel, vagy ha úgy tetszik, az ember a munkával. Az embert éppen a munka különbözteti meg leginkább bolygónk többi élőlényétől, ettől ember.

Mindezt nem nehéz belátni, ha végiggondoljuk micsoda ijesztő változások történnének körülöttünk, ha egy szép napon megszűnne az ipar, a mezőgazdaság, a kereskedelem, az oktatás, a kutatás, a közlekedés, egyszóval ha megszűnne a munka. Vajon meddig maradna ember az ember? Egy hétig? Kettőig? Egy hónapig . . .

A munka jellege természetesen sokat változott a történelem folyamán, amelynek menetét végső soron és alapvetően a munkával termelt értékek mind nagyobb tömegének birtoklásáért, vagy igazságosabb elosztásáért vívott háborúk és forradalmak határozták meg.

Ezért tüntettek 1886. május 1-én a chicagói munkások is. Ezért néztek szembe a rendőrsortüzekkel, amelyek számos áldozatot szedtek soraikból.

És ezért lett ez a nap a munka ünnepe. Amely egyben az értékteremtő, dolgozó ember ünnepe is. Mert — természetesen — az sem mindegy, hogyan végezzük dolgainkat. Mind emberibbé ugyanis csak az értelmes, az igazi értéket létrehozó munka teszi környezetünket és benne önmagunkat. Akár tanulásról, akár a számtalan szakma, vagy foglalkozás bármelyikéről legyen is szó. Szűkebb és tágabb közösségekhez is elsősorban munkánk révén kapcsolódunk, tevékenységünk javíthatja, ám ronthatja is a közösen létrehozott értékek mennyiségét is, minőségét is. Ahogy József Attila mondja:

„Dolgozni csak pontosan,
szépen,
ahogy csillag megy az égen,
úgy érdemes!”

Srácok a darunál

A Magyar Hajó- és Darugyár fölér egy kisvárossal. Öt gyárában több mint hétezren dolgoznak. A sólyatér nem a divatszakmák birodalma, mégis vonzó. Vajon miért?

A hajógyár angyalföldi gyára és a Népsziget között kishajó teljesít szolgálatot. Még körül se néztünk igazán, és már kikötöttünk a túlparton. Előttünk végestelen-végig a *sólyatér*. Jelentését egyetlen szóval senki sem tudja elmagyarázni, marad tehát a körülírás: a Duna közvetlen partszakasza, ahol a hajókat és a darukat építik.

A mesterektől sok függ

A sólyatér kellős közepén vasbódé. Ideiglenes raktár. Közelében két fiú hegeszt. A magas, vékony, harmadéves szakmunkástanuló, Márkuly Attila a hajógyár ösztöndíjasa. Harmadik éve kapja a havi ezer forintot, s ezért három évet írt alá.

— Változatos a munkánk, és jól lehet vele keresni — magyarázza.

Osztálytársa és barátja, a szőke Király József nem állja meg szó nélkül:

— Valahogy így vagyok én is. A MAHART-hoz jelentkeztem, hajózni szerettem volna, de nem vettek föl. A hegesztésről nem sokat tudtam. De már nem cserélném el.

Aztán felnőtt kollégáiról, a hajógyári munkásokról mesél.

— Legtöbbjük évtizedek óta dolgozik itt, és kisujjukban a szakma. Velünk nagyon rendesek. Ha valamit nem értünk, elmagyarázzák. Ügyetlenkedéseinket elnézik. Sohasem leszúrással kezdik. Rajtuk is múlt, hogy megkedveltük a hegesztést, s azon gondolkodom, maradok.

A raktárban, ahová letelepedtünk beszélgetni, nagy a jövés-menés. Alkatrészeket, csöveket keresnek. Csöppet sem meglepő hát, hogy a hegesztők csoportvezetője, Bárkányi István is betoppan. Attilán és Józsefen kívül még egy tanuló van a gondjaira bízva.

— Milyenek a mai fiatalok, a tanulói? — érdeklődöm.

— Sajnos a képzés és a gyakorlati élet még mindig elég messze van egymástól. A mi időnkben úgy kellett megtanulni a szakmát, hogy azzal keressük meg a kenyerünket, s minél jobban elsajátítjuk, annál jobban megélünk belőle.

— Mióta dolgozik a hajógyárban?

— Huszonhét éve. Itt voltam ipari tanuló is. Hajókovácsnak jelentkeztem, de azt mondták, vagy hegesztő leszek vagy keressek másik iskolát. Vidéki gyerek voltam. Örültem, hogy fölvettek. Akkoriban mindenhol túljelentkezés volt, s válogathattak a gyerekek közül. Deli Feri bácsi lett a mesterem. Igazságos volt, roppant szigorú és nagy tudású. Ő tanított meg a szakmára. A mesterektől ma is sok függ.

— Mi tartja itt majd' három évtizede?

— Megszoktam a műhelyt, a társaságot, és a munkámat is megbecsülik. Egyébként se szeretek tekeregni. A sólyatéren készülő munkáknak igen nagy a vonzása. Látjuk és végigcsináljuk, amint a rozsdás vasból, a lemezek tonnáiból óriási daruk lesznek és vízre kerülnek. Látott már vízre bocsátást?

Újabban általános iskolai osztályokat hoznak el, hogy megcsodálhassák. Nem mindennapi élmény.

Díszműlakatosnak készül

Útban a tanműhely felé, barna srácba botlom. A 15 éves Nagy János vízvezeték- és készülékszerelő tanuló, hosszú csővel a vállán baktat. Szüleivel és testvéreivel Tolnanémediben lakik. Tavaly fürdőszobát csináltattak. Jancsi addig-addig figyelgetett, míg döntött.

A tágas tanműhelyben festegető fiú éppen ellentéte Jancsinak. Dumás, de megfontolt. Horváth Zoli másodéves vas- és fémszerkezeti lakatos, barátjával az utolsó simításokat végzi a kovácsoltvas virágállványokon, melyek a hajógyár műhelyeit és irodáit díszítik majd.

— Lehetett volna szebb is. Kicsit ferde, de kijavítjuk — jegyzi meg önkritikusan és sandán rám

Srácok a darunál

pillant, vajon értékelem-e őszinteségét.

— Azt mondod, valójában díszműlakatosnak készülsz. Hogyan jutottál erre az elhatározásra?

— Sokféle elképzelésem volt. De mind csak föllángolás, a haverok miatt. Aztán egy napon édesanyám hozott egy szép prospektust. Abban láttam díszes kovácsoltvas kapukat, gyertyatartókat, kerítéseket, csillárokat. Hát ezek úgy, de úgy elbűvöltek ... A Lánc- és Kovácsoltáru Szövetkezet hirdette a felvételt. Megbeszéltem a szüleimmel, és azonnal jelentkeztünk. Szerződést is kötöttem a szövetkezettel. Várnak. Kihalóban van ez a szakma.

— Gimnáziumi továbbtanulásra nem gondoltál?

— A szüleim azt akarták, hogy először szakma legyen a kezemben. Mostanában egyre jobban foglalkoztat, hogy a szakmunkás-bizonyítvány megszerzése után leérettségizem.

A hegesztés megnyugtat

A másik világos teremben libasorban, apró asztalok mögött hat fiú a vízszintes ívvarrat hegesztését gyakorolja. Védőköpeny szemüveg, sapka, kesztyű. Mint az „igazi" munkások. A bajszos Magyar Csaba, első éves hegesztő tanuló nem kéreti magát. Szívesen beszél.

— Mindenképpen vasipari szakmába akartam kerülni. A hegesztés nem egyhangú. Van egy ismerősöm, sokszor láttam dolgozni a műhelyében. Igaz, a szüleim a nyomdát ajánlották, s mert nem akartam ellenükre tenni, megpróbáltam. Fél évig bírtam. Az ottani munka nekem túl aprólékos. Nem volt kezemre való. Ez jobban leköti a figyelmemet, és megnyugtat.

— A divatszakmák nem vonzottak?

— Tőlünk nyolcadikban a fiúk autószerelőnek, számítástechnikai és irányítástechnikai műszerésznek akartak menni. A fele tudta mire vállalkozik, a másik fele nem. De úgy gondolkoztak, hogy egye fene, megpróbáljuk. Hiszen mind csupa jó hangzású szakma. És egy ideig anyagilag is meglovagolhatók. Csak azzal nem számolnak, hogy már most Dunát lehet velük rekeszteni. Mi lesz akkor később? A hegesztőnek, a lakatosnak, a hajókovácsnak, az esztergályosnak nem cseng annyira divatosan a foglalkozása, de tudom, hogy mi is megtaláljuk a pénzünket. Legalább annyira, ha nem jobban, mint a felkapott szakmákban.

Kollár Gyula párttitkár idén jubilált. Harminc éve vették föl hajóépítő lakatos ipari tanulónak.

— Az első teleken én is szenvedtem a hidegtől, újságpapírt tettem a bakancsomba. Ez már elmúlt, hozzáedződtem. A sólyateret is meg lehet szokni. Nálunk jól keresnek a szakmunkások. Túlórákkal 6—16, túlóra nélkül 6—8 ezer forintot. Persze a pénz sem mellékes, de ha az ember szereti a szakmáját, örömét leli benne.

Tarpai S. Anikó

VIHARSARKI MÁJUSOK

Szigeti Jánosnak, a hódmezővásárhelyi József Attila Általános Iskola magyar-történelem szakos tanárának, az ismert helytörténésznek a lakásán könyvtárnyi bizonyíték található arra vonatkozóan, hogy Hódmezővásárhely a Viharsarok egyik legharcosabb múltú városa.

Kutató szenvedélye hatalmába kerítette tanítványait is. A hetedik bések közül sokan neveztek be a társadalomkutató versenyre. Magnetofonnal az oldalukon, mikrofonnal a kezükben járták a házakat, idős embereket, a munkásmozgalom veteránjait szólaltatták meg. Földi Feri, akit társai történésznek becéznek, megírta a város krónikáját is.

A RENDŐRFŐNÖK KÖZBELÉPETT

— A Viharsarok egyenlő a Tisza-Maros-Körös közével. Azért kapta a vidék ezt a nevet, mert az itt élő szegényparasztok és földmunkások soha nem tudtak belenyugodni, hogy a nyakukon elnyomók ülnek, hogy rabságban vannak. Amikor híre érkezett, hogy nemzetközi munkásünneppé nyilvánították május elsejét, a hódmezővásárhelyi földmunkás egylet rögtön csatlakozott a világ munkásaihoz — mesélte Feri, amikor Cselőtei Jóska, Varga Eszter, Szabó Stefánia és Szabó Juli társaságában elindultunk, hogy felkeressük a hajdani májusi ünnepségek színhelyeit

— 1892-ben kalapácsos jelvénnyel a gomblyukban „Földet, munkát, kenyeret" feliratú zászlócskákkal a kézben gyülekeztek az emberek a szigeti réten, hogy meghallgassák vezetőiket, elénekeljék a Kossuth-induló dallamára írt parasztdalokat. Már ezt az ünnepséget is veszélyesnek nyilvánította a város vezetősége, és a csendőrséggel megpróbálta szétkergetni . . .

A felderített régi írások szerint az 1894-es Szántó Kovács-féle felkelés is egy május elsejei ünnepség előkészítésének megzavarása miatt robbant ki. A főszolgabíró parancsára Póka csendőrkapitány lépett közbe. Embereivel házkutatást tartott a munkásegyletben, s tiltott röpcédulákra hivatkozva lefogta Szántó Kovács Jánost és két munkásvezér társát. Az eset híre gyorsan terjedt.

Férfiak, nők, gyerekek özönlötték el a teret. S amikor a csendőrök letartóztatták, bántalmazták annak a küldöttségnek a tagjait is, akik Szántó Kovácsék szabadon engedéséről akartak tárgyalni a főszolgabíróval, kövekkel ostromolták meg a városházát. A csendőrparancsnok katonai

Hősi küzdelem bronzban „elbeszélve". 1919-ben innen indultak a felvonulók az ünnepség színhelyére

Ez a felvétel a Pajtásban jelenik meg először. Börtöntől sem félve őrizték hatvannégy éven át

előbb a Szegeden állomásozó francia katonák, majd az intervenciós csapatok szállták meg. De Szántó Kovács János népét ez sem akadályozta meg, hogy ünnepeljen és tüntessen — mesélte Feri.

Korabeli tudósítások húszezer főnyi emberáradatról tesznek említést. A tömeg a régi vásártérről indult a Kossuth tér felé. Négy helyen, négy csoportban tartottak gyűlést. Pásztor Sándor, Kovács Imre, Füredi Jákó és Takács Ferenc halálmegvető bátorsággal beszélt a katonák gyűrűjében. „Ha mindannyian összefogunk, úgy a proletárság szent ügye, a szocializmus diadalmaskodni fog" — mondta Pásztor Sándor.

ELŐSZÖR SZABADON

A népkertben szórakoztak 1945-ben az első szabad május elsején is a vásárhelyiek. Este pedig megnyitották előttük a Sas szálló nagytermének ajtajait, ahol azelőtt csak grófok, földbirtokosok mulathattak.

Feriék elvezettek a városi könyvtárhoz, ahol a régi újságok egy-egy példányait őrzik. Láttam az 1945-ben megjelenő, Hódmezővásárhely című lapot, amely Hitler, Mussolini halála, Berlin utolsó ostromának híre mellett nagy betűkkel közli „Vásárhely munkássága ünneppé avatta május elsejét".

A felvonulók mintha csak jelezni szerették volna, hogy a Tanácsköztársaság folytatóinak tekintik magukat, ugyanarról a térről indultak el, ahonnan a tizenkilencesek. Kendőkbe kötözve, kosarakba rejtve, markukban szorongatva lisztet, tojást, zsírt, lekvárt és néhány diót, aszalt gyümölcsöt hoztak, mert a városba nyolcvan főnyi apa, anya nélkül maradt árva gyerek érkezett a fővárosból.

A MI ÜNNEPÜNK...

— Figyeld a kaputokat — fordult incselkedve Szabó Julihoz Cselőtei Jóska.

— Miért?

— Mert ha májusfát tűznek oda, legény áll a házhoz, hamarosan férjhez mégy.

Juli elnevette magát.

— Én? Továbbtanulok, ha nem tudnád. Addig nem akarok férjhez menni, ameddig meg nem szerzem a jogász diplomát.

— Ha kapok májusfát, ha nem, nekem a legszebb ünnepem a május elseje — mondta Szabó Stefánia. — Apuval, anyuval vagy a csapattal már kicsi korom óta felvonulok. Klassz érzés, amikor az utcára tódul, együtt van szinte az egész város. A felvonulás végén Eszterrel és Julival én is színre lépek. A kézilabdapályán, a vívópáston szórakozunk, mutatjuk be, hogy mit tudunk.

Faragó György
Fotó: Szalay Béla

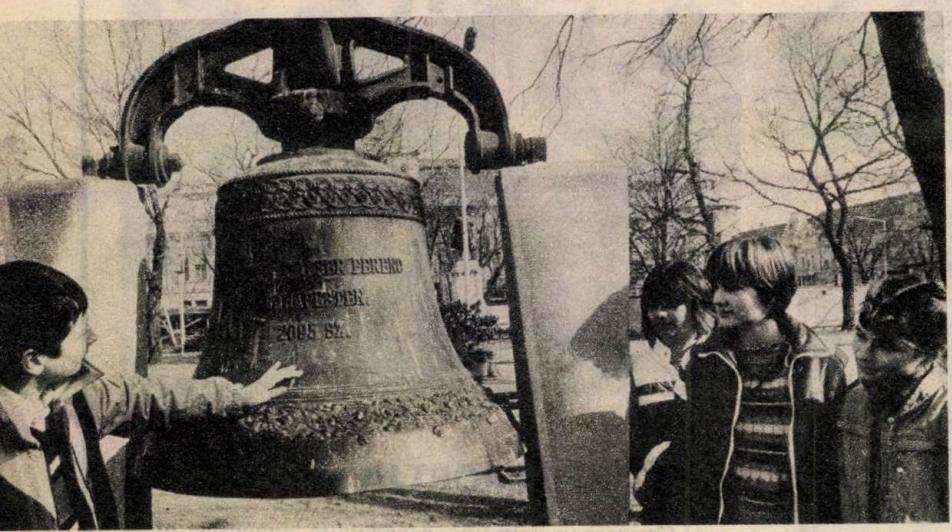

Harang a téren. Toronytűznél megsérült, de a hódmezővásárhelyiek ragaszkodtak hozzá, és a város legszebb helyén állították ki

Szántó Kovács János. A földmunkás vezér szobra nap mint nap emlékeztet a hajdani küzdelmekre

segítséget kért. S a fegyveresek most már nemcsak riasztólövéseket adtak le, belelőttek a tömegbe. Sebesültek jajkiáltásaitól lett hangos a tér. És egy édesanya szívszorító zokogásától, aki halott fiát siratta.

AZ ELLENSÉG GYŰRŰJÉBEN

Egy szenzációszámba menő fénykép került Szigeti tanár úrék birtokába. Hála az adományozónak, Mohos Erikának, akinek a családja szabadságát kockára téve őrizte a fehér terror idején is. Azért értékes ez a felvétel, mert hatvannégy évvel ezelőtt még kevés fényképet készítettek vidéken, s hitelesebb híradás a tizenkilences viharsarki májusról akkor sem lehetne, ha köteteket írnának róla. Pedig Hódmezővásárhelyen az 1919-es május elseje sem számított szabadnak.

— Vásárhelyt április 28. után

ZSIBONGÓ

A PAJTÁS TELEXE

Újra megnyitotta kapuit a szombathelyi művelődési és sportház, melynek húsz hónapig tartó felújítási munkálataira összesen negyven millió forintot költöttek. ● Iskolatörténeti kiállítás nyílt Szolnokon, a Damjanich-múzeumban. A tárlat a felszabadulás előtti és utáni évtized iskola-, és oktatástörténetébe nyújt bepillantást. ● Ősztől Csongrád megye összes általános iskolájában bevezetik a mindennapos testnevelési foglalkozást. ● Megalakulásának tízéves jubileumát ünnepelte április 1-én a hódmezővásárhelyi Radnóti Miklós Úttörőcsapat. ● Átadták a KISZ KB Vörös Selyemzászlajával háromszorosan kitüntetett pécsi Szabó István Úttörőház új épületét.

A HÉT KÉPRIPORTJA

A fővárosban félmillió egyedülálló nyugdíjas él. A hetvenkét éves Szentirmai Ferencnének az I. kerületi Attila úti általános iskola tanulói segítenek a bevásárlásban, a takarításban, és látogatásaik a magányt is feledtetik egy időre.

BIZALOMSAROK

BEÁTA jeligéjű olvasónk panasza: sárgák a fogai. „Hiába mosom minden reggel és este — írja —, igaz, azelőtt elhanyagoltam a fogamat." Az egészség elhanyagolása később visszaüthet! Helyesen teszed, hogy most fokozottan figyelsz fogaid állapotára: a fogkrémek, amiket felsoroltál, s a ritka, erős szőrű fogkefe bizonyára segít is. De ne várj eredményt egyik napról a másikra. Ha még hathatósabb segítséget akarsz, úgy fordulj szakorvoshoz.

MÉTA-STAFÉTA

Az IBUSZ Maraton-ra keresztelt futóverseny egyik száma a MÉTA-Staféta. Erre ti is benevezhettek, hiszen ez a diákok, azaz a gyerekek versenye lesz. Tízfős csapatok indulhatnak, egy-egy iskola egyszerre természetesen több gárdát is rajthoz állíthat. A táv 21 km, a részvétel tehát alapos felkészülést igényel. Az általános iskolás fiúk és lányok külön kategóriában versenyeznek. A nevezéseket legkésőbb április 30-ig, a KISZ KB Sportosztályára kell beküldeni. Címe: Budapest, Pf. 72. — 1388.

EMLÉKTÚRA

Ötezer budapesti úttörő és kisdobos vett részt a Vörös Hadsereg nyomában elnevezésű túrán, amely a budai hegyekben a felszabadítók útján haladt végig.

TANULÓTÁRSAK

Ritka esemény: tanárok és diákok ugyanazt tanulják! Igaz, a gyerekekről Veszprémben, az igazgatókról pedig Kecskeméten készült a felvétel. A közös viszont mind a két helyen a téma: diákok és tanárok a számítástechnika alapjaival ismerkednek.

ÖRDÖG A SÍNEN

Az ördög három arany hajszáláról szóló mesejátékot, Keleti István művét a Magyar Néphadsereg Művelődési Házában mutatta be a Budapesti Gyermekszínház társulata. Az előadást a szerző rendezte.

IFIPARK-UTÓD

Április végére elkészül a tavaly ősszel végleg bezárt várbeli ifjúsági park utódjául szánt Fővárosi Ifjúsági Szabadidő Központ a városligeti Petőfi Csarnokban. Az első nyilvános koncert a Karthágó április huszonhetedíki lemezbemutatója.

ZSIBONGÓ

ARCKÉPEK

– ELŐNYÖS HÁTTÉRREL

A kaposvári Vörös Hadsereg utcai általános iskolában négyszáz diák tanul, százhatvanan cigány származásúak. Tavaly negyvenheten végezték el a nyolcadik osztályt, közülük kilenc volt cigány. Egyikük gimnáziumban, nyolcan pedig szakmunkásképző intézetben tanulnak tovább

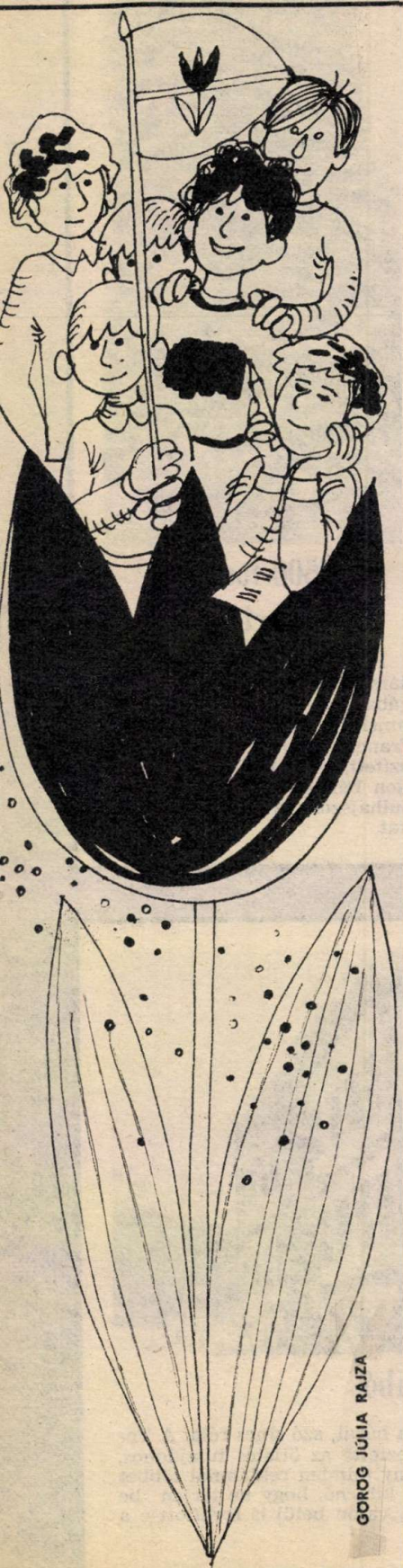

GÖRÖG JÚLIA RAJZA

A vastag falak, a széles lépcső, a masszív korlát a régi iskolák hangulatát idézik. Orromat megcsapja a hajdan volt diákkor illata: olajjal kevert fűrészpor, mellyel a fekete-fehér kockákból álló padlót tisztították, akkor is, most is. A kockákon ugyanaz a játék folyik, mint régen. Az ember igyekszik mindig a feketékre ugrani, természetesen fél lábbal, és ha ez egyensúlyvesztés nélkül sikerült, aznapra megússza a felelést.

Az iskolában „kétműszakos" tanítás folyik. Sok a diák, kevés a tanterem. Az alagsorban lévő helyiségeket négy éve alakították át, politechnikai terem és úttörőszoba van itt.

Örömet szerezni

Farkas Gabriella ötödikes, a Bors őrs vezetője, már harmadik éve. Jó tanuló, az osztálytársak bíznak bénne. Csendessége mögött konok akarat lapul. Az őrs tagjaival közösen elhatározták, hogy az osztályban bukás nem lesz, aki gyengén tanul, annak naponta más segít.

— Van egy társam, akinek nem túlságosan ízlik a tanulás. Délutánonként feljárok hozzájuk, és tanulunk — mondja. — Eleinte nehéz volt, de már mutatkozik némi eredmény. Nekem sem megy minden könnyen, de hogy a céljaimat elérhessem, jól kell tanulnom.

— Mi szeretnél lenni?

— Ápolónő. Az nagyon jó, ha az ember segíteni tud a betegeken, és mások is örülnek, hogy meggyógyult a hozzátartózójuk. Örömet szerezni a legjobb a világon.

Gabi elgondolkodik a kimondott szavakon. Komoly kis arcán látszik, mélyen átéli a mondottakat.

A hold és a szabólegény

Barna arcocskában olajos fényű szemek, a száj sarkában bújkáló mosoly. Szabadi Mária jószerivel mindig nevet, távol áll tőle a szomorúság. Hatodikos, a Mikrobi őrs mókamestere. Mesékkel szórakoztatja társait, és nem is akárhogyan.

— Apu sokat mesélt gyerekkoromban, tőle tanultam a szavak szeretetét — mondja gyorsan pergő nyelvvel, magabiztos kedvességgel. — Magam is találok ki meséket, például a holdról és a szabólegényről. A hold minden este elmegy a szabóhoz, varrna néki ruhát. A szabó le is veszi mindig lelkiismeretesen a méretet, de a hold nap-nap után változtatja az alakját, így aztán a ruha sohasem készül el. Az őrstagok is szeretik, ha történeteket mondok, s nagyokat szoktunk nevetni együtt. Jó közösség a miénk, összetartunk, segítjük egymást. Előfordul, hogy valamelyikünk bánatos, akkor addig bohóckodom, míg jobb kedvre nem derül. A jókedv a legfontosabb, olyankor minden sokkal egyszerűbb. Persze, csinálunk mi komoly dolgokat is, mindenkinek megvan a maga feladata. Célul tűztük ki, hogy naponta valami hasznos, jó dolgot cselekszünk. S ez nagyon jó érzés.

Szópénz

A hatodik bé elismerten az iskola legjobb közössége. A lányok a Delfin, a fiúk a Fekete tulipán őrs tagjai, állandó versenyben vannak egymással. Laczkó Júlianna szikrázó kék szemekkel tekint a világba, büszke is rá, a családban senki másnak nincs ilyen szeme. Őrsvezető-helyettes. Bogdán Attila izgőmozgó természetét kordfarmerja térdére varrt két jókora folt is bizonyítja. Mókamester a reszortja. Farkas Róbert orra körül megejtő szeplők, komolykodó arcán vidám mosoly. Zászlóvivő, s számára ez megtisztelő feladat.

— Az ember nem „mókamesterkedhet" mindig, csak ha az alkalom engedi — kezdi Attila. — Mi kitaláltuk magunknak Jocót, akinek nagy „szópénze" van. Jocó, aki már kijárta az iskolát, s szegény pösze is, meg dadog is, és folyton mindent összekever, szókincs helyett szópénzzel rendelkezik. Most már elég, ha csak annyit mondok: Jocó, és máris mindenki dől a nevetéstől.

— Együttese is van az osztálynak, egyelőre azonban még csak egymást szórakoztatjuk — büszkélkedik Juli. A csapattalálkozón már mi is fellépünk, József Attila Mama című versét zenésítettük meg. Attila is ír verseket, de még nehéz összehoznunk a mondatokat a zenével.

Attila egyik versében korhadt deszkán ül, s a lábát lógatja. Egy másik tavaszra váró, tavaszt ígérő madárról beszél. Az ábrándozó fiúról nem is gondolná az ember, hogy — elbeszélése szerint — sosem volt jó gyerek, édesanyja pórázra kötötte kiskorában, mert különben kiszökött volna az utcára.

Robi lubickol az őrsi életben. Előfordul, hogy nincs hely a gyűlések számára az iskolában, így valamelyik osztálytársnál találkoznak, alig férve el a szobában.

— A nyáron úttörőtáborban voltunk, s mi nyertünk meg minden versenyt — meséli. — Kirándultunk a nagy hajóval, csuda izgalmas volt. Bolgár úttörőkkel is találkoztunk, velük Juli tudott beszélni, ő a legjobb oroszos nálunk. Jutalomból nemsokára Zánkára utazik. Ugye, milyen jó lesz neki? — csapong a nyárból a télbe, a múltból a jövőbe. Eljönnek majd a kalinyini úttörők is, s Robi úgy tervezi, hogy mindent de mindent megmutat nekik.

*

Öt gyorsfénykép, amelyek mindegyike több, mint egyszerű portré. Mert a hátterükben jól látszik a közösség is.

KLIE ÁGNES

Fotó: Makai Károly

MIK

ÖSSZEÁLLÍTOTTA: MAGYAR KATALIN

Figyelj!

PIKNIK sorozat

Ma élő, világhírű külföldi írók fordulnak hozzátok a Móra Ferenc Ifjúsági Könyvkiadó PIKNIK sorozatában. Ahány ország, annyi csemege!

Ma, amikor a tévé és a rádió is közel hozza a föld távoli tájait, nyilván fölébred bennetek a vágy, de jó lenne különböző országok kamaszainak társaságát élvezni — még ha csak képzeletben is!

Erre ad kitűnő lehetőséget egy-egy jó könyv.

Próbáljátok meg!

Az idén jelenik meg Roald Daht: Danny, a szupersrác című regénye, amelyből megtudod, hová tűnik éjszakánként Danny benzinkutas papája, milyen titokba avatja be a fiát, és miért raknak altatót a mazsolába?

Érdekesnek ígérkezik Christa Kozik könyve is: A bicegő angyal, amely nagy talányt fejt meg: kivel röpköd Lili — Berlin fölött.

A helyedben elolvasnám Vlagyimir Maskov regényét is. A Miből lesz a csodagyerek? című könyvben a katasztrófálisan túlterhelt Petya praktikáiról van szó, miképpen próbál megszabadulni magántanáraitól és a különóráktól.

Az ajánlott sikerkönyvek a Móra Kiadó PIKNIK sorozatában jelennek meg. Keresd a PIKNIK sorozatot!

MËROE piramis

Szudán fővárosától, Khartumtól 200 kilométerre található Begrawiya, a régi Meroë rabszolgatartó birodalom kulturális központja, ahol 35 piramis őrzi a messzi múlt emlékeit. Képünkön egy ilyen (i. e. III—IV. század között épült) piramis látható.

1500 tonnás „szobortorony"

Párizsban, a Montcel Kortárs Művészeti Központ parkjában áll az az emlékmű, amelyet Fernandez Arman francia-amerikai szobrász készített, s amely különös módon bár, de találóan fejezi ki túlhajszolt, zsúfolt századunkat.

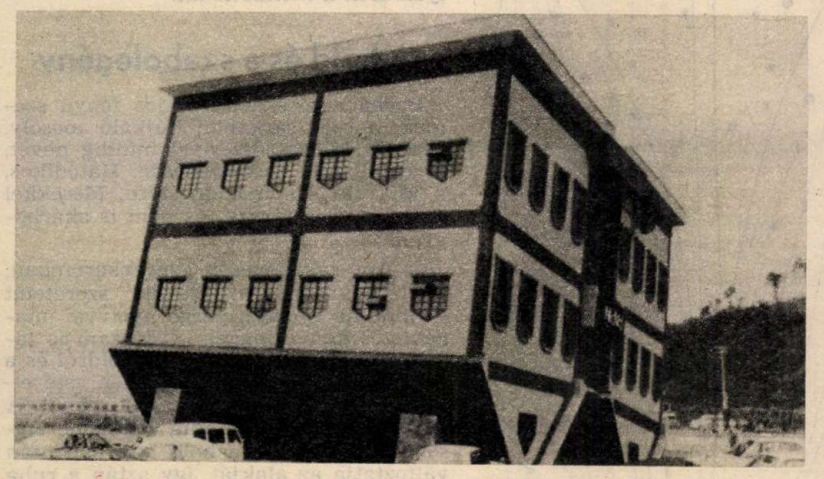

Kávézó a javából

Ne hidd, hogy tornádó borította fel ezt a házat, szó sincs róla. A Tokiótól délre épült kávézót eleve így terveztette az ötletes tulajdonos, mondván, egy feje tetejére állított építmény minden reklámnál többet ér. Nyilván igaza lehet. Nincs ember, aki kibírná, hogy ne térjen be egy kávéra, mert meg akar győződni róla, vajon belül is fordított-e a világ?

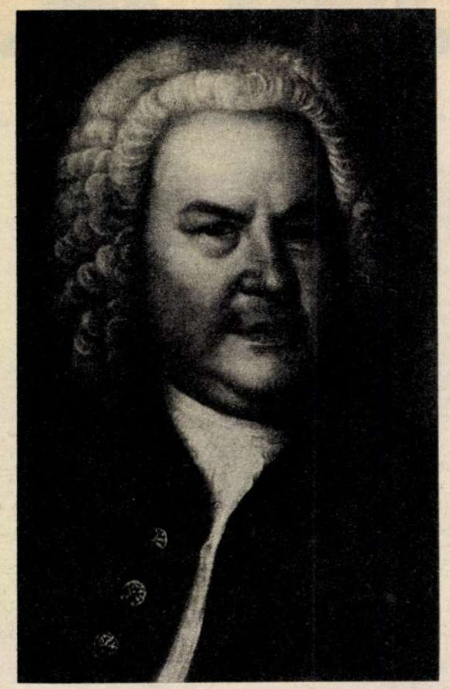

A nagy muzsikus

Háromszáz évvel ezelőtt — 1685 tavaszán — született a világ egyik legnagyobb muzsikusa, Johann Sebastian Bach. Terebélyes családfájú, középnémet zenész família tagjaként látta meg a napvilágot, amelyben a zenészmesterség századokon át gondosan ápolt hagyomány volt. Mi sem természetesebb tehát, az ifjú Johann Sebastian is apjától tanulta a fúvós és vonós hangszerek kezelését, majd a gimnáziumi évek alatt elsajátította a zene és az egyházi éneklés alapjait. 1700-ban bekerült a lüneburgi Mihály-kolostor internátusába, ahol megismerkedett az orgonával, s megtanult játszani rajta. 1707-ben a mühlhauseni St. Blasius templom orgonistája lett, s még ez évben megnősült. Első felesége halála után ismét megházasodott. Ezt csak azért említjük, mert a Mestert igen népes gyereksereg vette körül, akik közül a nagyok már zenéltek, a kicsik meg ott randalíroztak a zongora körül.

1722-ben Lipcsében megüresedett a Tamás-iskola kántori állása, s hogy ezt éppen Bach tölthette be, annak zenetörténeti jelentősége elvitathatatlan. Az új választófejedelem fölkérésére írt h-moll mise jutalmául megkaphatta az áhított udvari karmesteri és zeneszerzői címet. A kántori hivatal és a zeneszerzés mellett igen nagy figyelmet szentelt a Collegium musicum vezetésének is, hiszen számára a zenei műalkotás egyszersmind tanítást is jelentett. Azt vallotta, hogy a zene mesterségként és művészetként is minden kétséget kizáróan megtanulható. Ez valószínűleg így igaz, csak az az alkotóerő megtanulhatatlan, amely a tehetséget a géniusz rangjára emeli. Amilyen például Johann Sebastian Bach volt.

Zeneiskola Oroszlányban

Új zeneiskolát avattak március végén Oroszlányban. Az intézményben 240 diákkal 14 zenepedagógus foglalkozik, s így hosszú időre megoldódott a város kisdiákjainak zenei képzése.

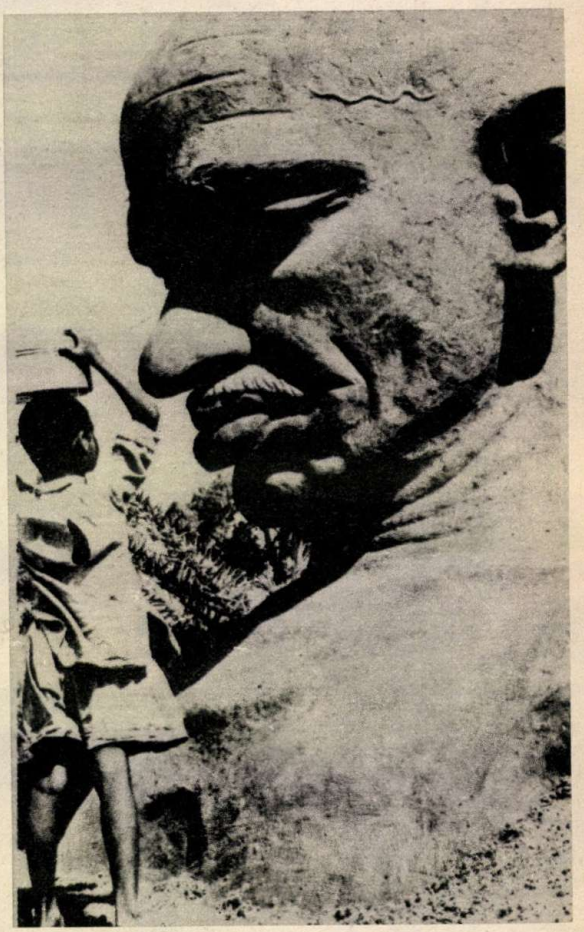

Egy óriás portréja

Hívei ilyen hatalmas kőszobrot faragtak Gandhiról, India nagy gondolkodójáról és államférfiáról. Az óriási portré Új-Delhiben található.

KISBOLTOSOK

Hazánkban mintegy 300 iskolaszövetkezet működik. Pontos számot nem tudhatunk: naponta alakulnak újabb és újabb közösségek, hogy iskolai boltot nyissanak, maguk termeljék az iskola konyhájára a zöldséget vagy állattenyésztésből teremtsék elő a csapattáborozások, kirándulások anyagi alapját. A pénzbeli hasznon túl e szövetkezetek igazi nyeresége az önálló, a közösségért végzett munka öröme.

„Kakaós nincs, fahéjas van! Dixi kapható!" — tudósít a felirat, de ha valakinek a figyelmét elkerülné a tábla, vagy esetleg kételkedne a felirat igazában, rákérdezhet; a válasz nyugodt és udvarias.

— Nem, kakaós nincs. Fahéjas van. És dixit is lehet kapni! — mondják az eladók, Bukucs Katalin és Mezei Melinda. Gyakorlott kézzel adják a tekercset, a dixi nevű nápolyi szeletet, tejet és kiflit, kívánság szerint. Szalay Péter, mint egy igazi lovag, tettrekészen áll hátuk mögött: ha valamit segíteni, emelni, mozdítani kell, akkor jön el az ő ideje.

Szünet van az Egri 1. számú Általános Iskolában. A folyosón, az osztálytermekben az iskolai élet megszokott képe: néhányan sportolási szenvedélyüknek hódolnak a padsorok között, mások föl-alá sétálva még utoljára átfutják a leckét. Ők hárman a kicsöngetéssel fehér köpenyt öltenek és beállnak a pult mögé.

— Ilyenkor az osztálytársak másolják helyettetek a leckét? — piszkálgatom a három eladó büszkeségét. Kati, Melinda és Péter „veszi a lapot".

— Nincs leckeírás a szünetben! Amióta az időnket a boltban töltjük, otthon kell megtanulni az anyagot.

Hogy mikor, az számomra örök titok marad. Mert hogyan is fest a kisboltosok napirendje? Íme a lőrinci iskola kiskereskedőinek tájékoztatója: — Reggelente hétre megyünk a községi ABC-be — mondja Fáczán Ildikó. — Áthozzuk az aznapi készletet az iskolába, a cipekedésben a fiúk segítenek. A boltban kipakolunk, előkészítjük az árut az eladáshoz. Szünetekben árulunk. A legnagyobb a forgalom a húszperces szünetben. Az utolsó kicsöngetés után elszámolunk és rendet teszünk. A boltban mindig tisztaságnak kell lenni.

Hát ilyen az iskolaszövetkezet kisboltosainak egyetlen napja. S ha ehhez még hozzávesszük, hogy hetente, havonta rendeléseket vesznek fel, befizetést fogadnak el, elszámolnak a nagybolttal, s időnként ÁFÉSZ — közgyűlésre járnak, akkor... Szóval akkor joggal meg lehet kérdezni tőlük:

— Nem sok egy kicsit ez a többletmunka?

A kötekedő kérdésre Egerben is, Lőrinciben is a diákok elkerekített szeme, csodálkozó tekintete a felelet. A felnőttek azonban nem kifogásolják a kérdést. Oldal Vince igazgató Egerben és Pádár Dénes tanár Lőrinciben szóról szóra ugyanazt mondja.

— Együtt kell élni a gyerekekkel, hogy elhiggyük: örömmel vállalják a rájuk bízott feladatot, és büszkék saját munkájukra. Nekünk, tanároknak csak az induláskor van szerepünk, de az alapvető tennivalók megbeszélése után még sértésnek is vennék, ha beleavatkoznánk az ő dolgukba.

— Mentesít a munka az iskolai kötelesség alól?

— Nem! De annak nem is lenne értelme. Az iskolai kisboltban dolgozó diákok úgy vállalják a feladatot, hogy közben helytállnak a tanulásban.

A bolti árusítás mindkét helyen a nyolcadikosok előjoga, amely egyben pályaválasztási gyakorlat is. A mai kisboltosok közül jó néhányan a jövő felnőtt eladói lesznek.

— Nem mindenkiből akarunk kereskedelmi dolgozót „faragni" — mondja Novák Ferencné, a lőrinci ÁFÉSZ vezetője. — De ha a gyerekek csak annyit tanulnak meg, hogyan lehet udvariasan kiszolgálni másokat, megismerik, hogyan kell bánni a pénzzel, s megtudják a munka szépségeit, nehézségeit, már hasznos volt az iskolaszövetkezet létrehozása.

M. Á.

Fotó: Wagner Margit

Célunk, hogy a világ ne váljon sivataggá

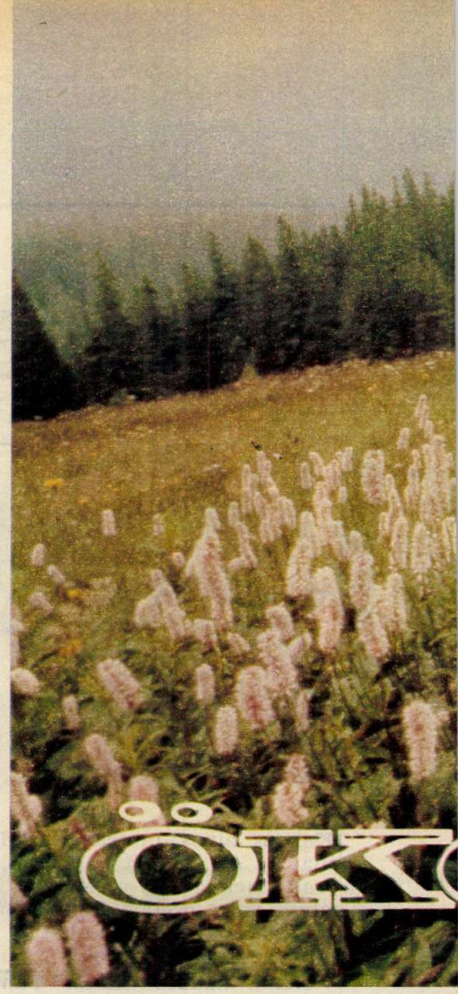

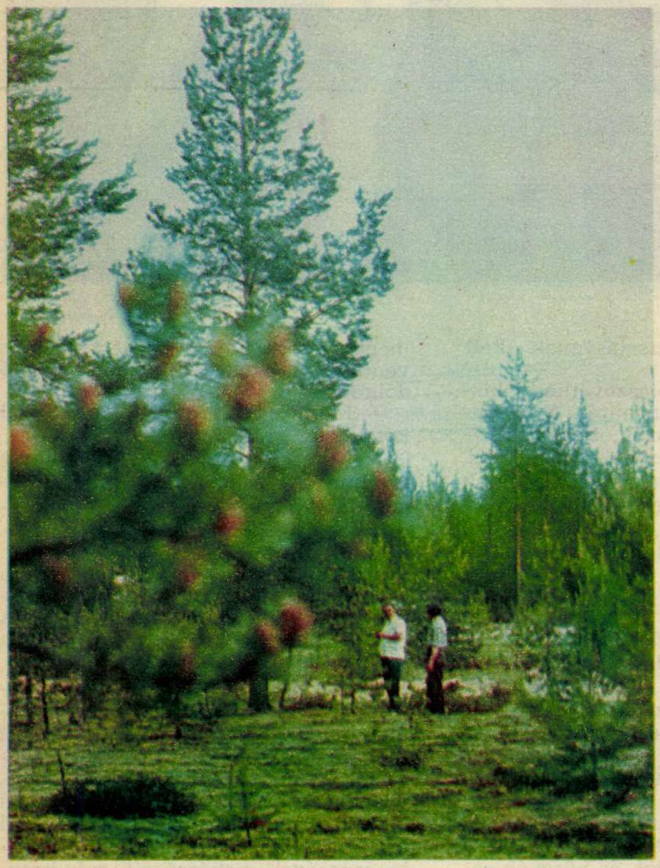

A természet védelmének legfontosabb természetes eszköze maga az erdő

A tűz az erdő réme. Az erdő pusztulása földünk pusztítása is

ÖKOPOLISZ

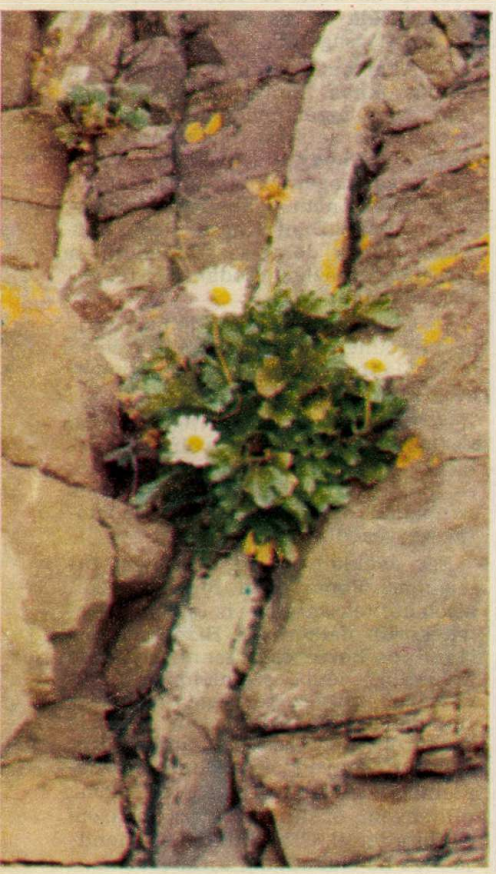

Minden egyes virág maga az élet. Vigyázz rá te is!

Az élőlények és a környezet kapcsolatával foglalkozó tudományágát ökológiának hívják. A Szovjetunióban létrehozott különleges városállam e kapcsolat harmóniájának példája. Neve: Ökopolisz

A környezetvédelem szakemberei naponta súlyos gondokra hívják fel a figyelmünket. Ha a természet egyensúlyát nem állítjuk helyre és a környezet rombolása tovább folytatódik — hangzik a legsúlyosabb figyelmeztetés — 15 év múlva a most élő állatfajták és növényfélék csaknem fele örökre eltűnik földünkről. Egyre jobban fenyeget az elsivatagosodás veszélye is. Ha nem teszünk semmit ellene, 1990-re a sivatagok már a szárazföld több mint egyharmadát foglalják el.

A környezetvédelmi intézkedésekre tehát szükség van, ám ennél is fontosabb lenne szokásaink megváltoztatása. Ma inkább a természet „elhasználói", mint védelmezői vagyunk. Ezért a természet, a társadalom, az ember harmóniájának megteremtése rendkívül nehéz feladat.

Ökopolisz névvel olyan tudományos programot dolgoztak ki a Szovjetunióban, amelynek célja egy természetvédő város létrehozása. A Moszkva melletti Puscsino városkát választották ki: a programra itt kedvezőek a feltételek, sok a fa, a virág, a helységnek kiváló földrajzi adottságai vannak, nincsenek nagy gyárak, üzemek.

A programot a lakók körében végzett felvilágosító munkával kezdték. A környéken sétáló városlakók számtalan ösvényt tapostak, ami talajerózióhoz vezetett. A síelők tovább rontották a helyzetet, nem is beszélve a hátrahagyott szemétről, amely még földbe ásva is rongálja a természetet. Puscsino környékén több természetvédelmi övezetet hoztak létre, közösen takarítják az erdőt, tisztítják a forrásokat. Sajnálattal állapították meg: a felnőttek nehezebben alkalmazkodnak az ökológiai „átneveléshez", mint a gyerekek!

A nevelés az óvodákban kezdődik és az iskolákban folytatódik. A tanárok és biológusok vezetésével a gyerekek növényeket ültetnek, gondoskodnak a madarakról, védik a hangyabolyokat. A természetvédő tevékenységet segítik a város könyvtárai, a művészeti és a zeneiskola is. Rendszeresen szerveznek a témához kapcsolódó esteket, kiállításokat.

Puscsinóban harmadik éve sikeresen működik a gyermekökológiai állomás, amely a város és környékének természetét védi. A gyermekek szakfoglalkozásokon tanulják meg a szükséges ismereteket, megfigyeléseket, kutatásokat végeznek, részt vesznek a természetvédelmi akciókban. Ők már megértették a legfontosabbat: szeretettel és gondoskodással bánjanak az élővilággal, mert ez egész egyszerűen saját létünknek is pótolhatatlan feltétele.

APN

EZER-ARCÚ ÉLET

Egyszer láttam a körúton. Hajadonfőtt robogott valahová, mintha tavasz volna. Pedig január volt, csontkemény, fehér január. Akkoriban olvastam valamelyik Film, Színház, Muzsikában Csukás István sorait; „Hol volt, hol nem volt egy lelkesen elszánt színész, akit úgy hívtak, hogy Tímár Béla; aki hatalmas kalapban, óriáskígyó sállal a nyakán és legyőzhetetlen mosollyal az arcán becsöngetett... Egy csapásra a szívembe zártam őt... Egy kicsit a világot is, hiszen nem lehet az olyan rossz, ha ilyen emberek még léteznek benne."

— Érettségi után, először angol-magyar szakra jelentkeztem, — mondja —, de a felvételi nem sikerült. Utána tettem egy hirtelen mozdulatot, és megkapaszkodtam a színpad peremén. Segédszínész lettem Békéscsabán. Táncoltam a karban, próbálgattam a hangom erejét, s nem reménytelenül, mert a vendégrendező, Kőváry Katalin egyszer magához intett, és azt mondta: menj, jelentkezz a színművészeti főiskolára. Mentem és felvételiztem. Elsőre sikerült.

— Szívesen emlékszik vissza a főiskolai évekre?

— Természetesen, bár meg kell vallanom őszintén, nagypofájú, krakéler fickó voltam, aki körül mindig ott vibrált a botrány lehetősége. Több konkrét és átvitt értelmű ütés kell ahhoz, hogy észre térjünk. A főiskolán egy ideig ösztöneimből éltem és rengeteget vagánykodtam, kötekedtem. Pimaszsággal akartam megfojtani saját riadtságomat, hangoskodással elűzni a félelmemet. Egyszer aztán odajött hozzám Ádám Ottó, és azt mondta: ideje lesz eldönteni, akar-e színész lenni? — Ez a mondat engem úgy fejbe vert, de úgy! Nem tudtam megérteni, miért kérdezi. Persze, hogy akarok. Marcangoltam magam, hogy rájöjjek, pedig már az első pillanatban sejtettem, miről van szó. Más emberré

kell válnom, meg kell szelídülnöm, hozzá kell törni magam a feladathoz, meg kell tanulnom az alázatot és a színész mesterség minden csínját-bínját.

És lassan lelohadtak a kamaszkorból visszamaradt indulatok. A főiskola befejezése után Tímár Béla sugárzó bizalommal lépett be a Madách Színházba, s mindjárt első fellépésekor bizonyította, hogy nem akárki érkezett. Azóta tizenkét év telt el. Két évvel ezelőtt jelentkezett a zenés rendezői szakra. 38 éves most — három gyerek apja —, s 41 lesz, amikor elvégzi a főiskolát.

— Miért akart egy évtizedes sikeres színészi pálya után ismét beülni az iskolapadba?

— Mert szerelmes vagyok a színpadok királynőjébe, az operába.

Hogy milyen erőpróbákra sarkallja ez a szerelem? Hetente 30—40 órában szolfézst, kottaolvasást, zenetörténetet és zeneelméletet tanul, fölmondja olaszul a Rigoletto szövegkönyvét, Mozart és Wagner kedvéért németül tanul (angolul egyébként már tud), és ha arról van szó, hogy megrendezheti a Traviata egyik jelenetét — no nem „élesben", csak a diákélet díszletei között — olyan komoly hittel kezdi el, lépésről lépésre megkomponálva, mintha a milánói Scala valamelyik ünnepi estjét készítené elő.

Nappal a főiskolán tanul, este játszik a Madách Színházban, vagy délutánonként a Játékszín színpadán békabőrbe bújik, és önfeledt játékba merülve boldogítja a gyerekeket. A Csukás István meséjéből készült Ágacska óriási siker, s a Kék öböl is az volt. A Kék öböl, amit Tímár Béla írt és rendezett. Musical az ifjúságnak.

— Akartam valamit csinálni a kamaszoknak. Ennyi az egész. Tudtam, hogy ezzel nem váltom meg a gyermekszínjátszást. Tisztában vagyok vele, hogy a színész, aki valamit is ad magára, Rómeó és Hamlet akar lenni, nem pedig fogkefe, Kalocsni, vagy Dani Kacsa. Pedig micsoda remek dolog visszaszédülni a gyermekfantázia csodáktól fényes birodalmába.

— Örülne, ha minden felnőtt színház törődne a gyerekekkel, s hetente legalább egyszer előadást rendezne a számukra?

— Ez is egy megoldás lehetne, ám az lenne az igazi, ha volna jó néhány — a Játékszínhez hasonlatos — befogadó színházunk, amelynek színpadán egy-egy adott produkcióra szerveződne a társulat.

Egy évekkel ezelőtt megjelent interjúban Tímár Béla többek között kijelentette: mindig is a művészetek körül ólálkodtam. Bizonyára így igaz, ám hozzá kell tenni, sohasem kívülálló, néma szemlélőként. Fűtöttsége, szervezőkészsége, tehetsége imponáló, bár ő sohasem mondja magáról, hogy „én egy ambiciózus, lelkes fickó vagyok". Persze, jó beszélni a dolgokról, jó lelkesedni, dühöngeni, örülni, ám a szó sohasem ér föl a tettel. Csinálni kell — mondja —, s ha elakadunk, újrakezdeni.

Magyar Katalin

Fotó: Szalay Béla

PAJTÁS

TÍMÁR BÉLA

POP SHOW ROCK

DEVÉNYI TIBOR ROVATA

R-Gócska Csepelen

Már annyiszor írtam, hogy nagyon örülnék, ha minél több gyerekzenekarról érkezne hír szerkesztőségünkbe. Ez ugyanis azt jelentené, hogy enyhül a hazai pop-utánpótlás sok-sok gondja. Ráadásul nagyon jó lenne, ha a klubdélutánokon, iskolai rendezvényeken saját korosztályotokból alakult zenekar zenéjére ropnátok a táncot. Ezért számolok most be egy népszerű tini zenekarról, az R-Gócskáról. Egy lelkes csepeli őrs 1984 februárjában elhatározta, hogy kedvenc együttesük mintájára megalakítja saját zenekarát. Kedvencük pedig nem más, mint az „év együttese", az R-Go. Így tréfásan R-Gócskának nevezték el magukat. Az ügynek megnyerték osztályfőnöküket, Benno Ágnest, aki szerencsére kedveli a beatzenét, mivel hajdan nagy Illés-rajongó volt ő is. Felvették magnóra az összes R-Go számot, megtanulták minden dalnak a szövegét. Ezután elkészítették fellépő ruhájukat. Drapp ingekből, nadrágokból igazi „csikidám" felszerelést készítettek. Amikor ezzel elkészültek, felvették a kapcsolatot a zenekarral. Környei Attila támogatásával még a próbákra is eljárhattak. A koncerteken persze mindig az első sorban ültek, hogy ellessék zenei példaképeik minden mozdulatát. A kis zenekar „Szikora Robija" Eigner Bea, aki mindenben remekül utánozza az R-Go énekesét. Bemutatkozásuknak óriási sikere volt. Mégis akkor voltak igazán boldogok, amikor felléphettek egy igazi R-Go koncerten is. A hét lány együtt tölti szabad idejét, segíti egymást a tanulásban, és együtt nevetik ki a fiúkat az osztályban, akik persze mind Dolly Roll-rajongók.

Első Emelet a csúcson

Ismét Saragossa Band

Hogy a fiatal zenekaroké a jövő, azt az Első Emelet együttes bizonyítja a legjobban. A népszerűségi szavazáson négy I. és öt II—III. helyet szereztek. Jelenleg országos turnén vannak, amelynek keretében több mint húsz városba látogatnak el. Már feltűntek a „nemzetközi rock-porondon" is, mégpedig a márciusban nálunk vendégszerepelt Kajagoogoo társaságában. Május elején pedig ott lesznek az új ifjúsági szórakoztató centrum megnyitóján a — Petőfi Csarnokban. Ugyancsak májusra várják új kislemezüket, amelyen egy régebbi és egy vadonatúj dal hallható majd. Természetesen nagylemezük anyagából televíziós műsor is készül és már kazettán is hallhatók slágereik. A mi listánknak is gyakori vendégei voltak ebben a tanévben. Ezért duplán örülünk sikerüknek, és bízunk benne, hogy nem állnak meg a popzene első emeletén.

Érdekes hírnek tűnik, hogy a nyár közepén ismét Magyarországra látogat a Saragossa Band. A népszerű diszkócsapat — ellentétben más zenekarokkal — képes volt újítani, és 1985-ben is a legjobbak között van. Jó estét című daluk még most is sláger a hazai diszkókban. A müncheni „diszkógyár" üdvöskéi biztosan nagy sikert aratnak majd. Ráadásul idén nemcsak Budapesten lépnek fel, hanem országos turnéra is indulnak.

VIDEO MÓKA

DALLOS JENŐ RAJZAI

BALESETVESZÉLY

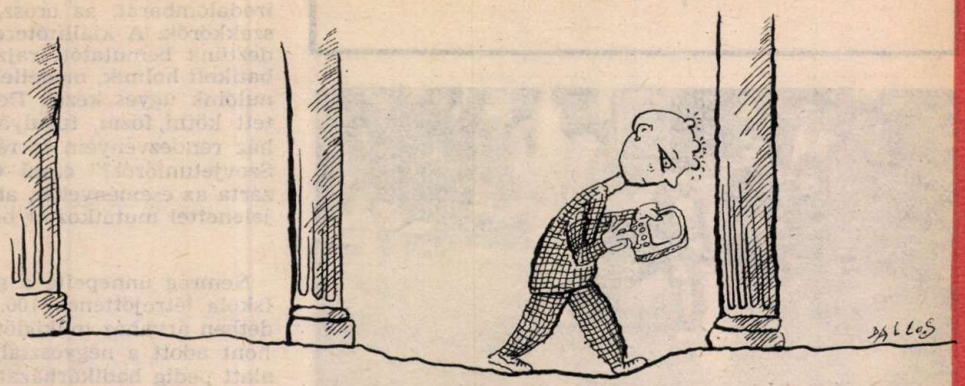

KALODA

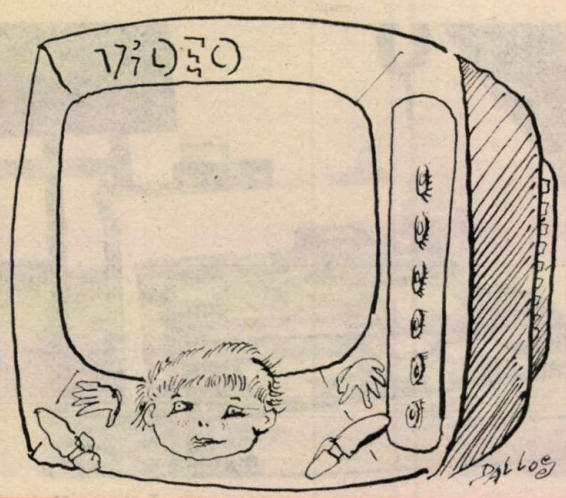

MARAŚZTALÓ JÁTÉK

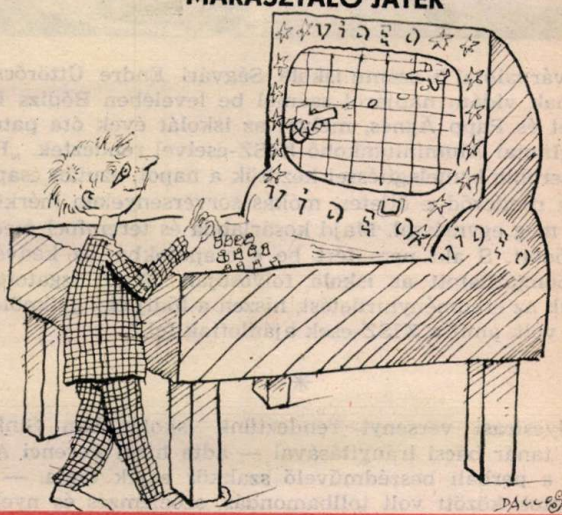

BAJNOKOK

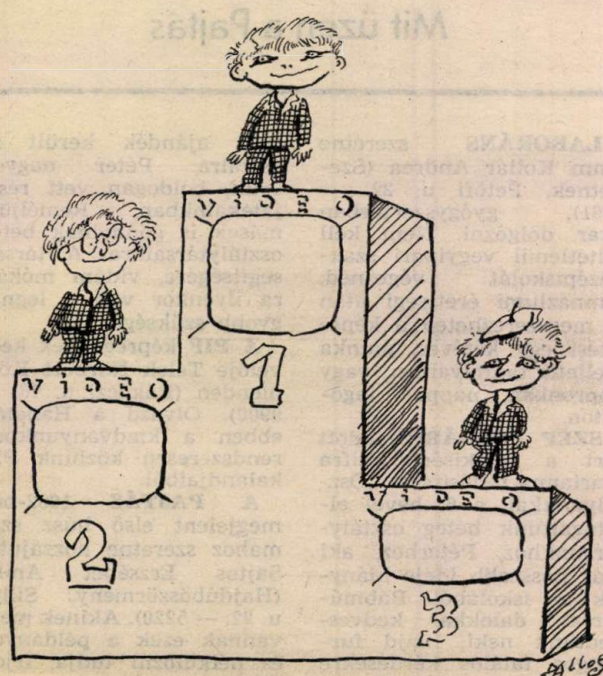

ÉRDEKLŐDÉS

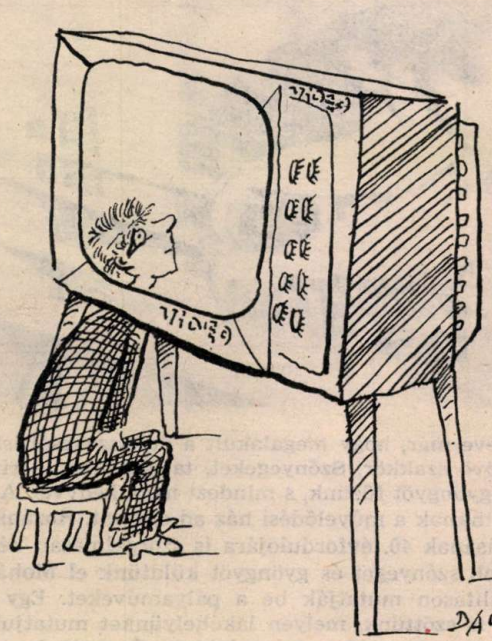

Apró hírek

A várpalotai 5. számú iskola Ságvári Endre Úttörőcsapatának vidám napjáról számol be levelében Bódizs Erzsébet és Papp Ágnes, melyet az iskolát évek óta patronáló Inotai Alumíniumkohó KISZ-eseivel rendeztek. „Rövid aerobic bemelegítéssel kezdtük a napot, ezután csapatokba rendeződve ötletes, mókás sorversenyeken mérkőztünk meg egymással. Majd kosárlabda és teremfoci meccs kezdődött. S aki nem fért be e csapatokba, az kedvére pingpongozhatott az iskola folyosóján. Végül izgatottan vártuk az eredményhirdetést, hiszen a fődíj egy gyümölcstorta volt, amit a KISZ-esek ajánlottak fel."

*

Helyesírási versenyt rendeztünk iskolánkban Sinkai Imre tanár bácsi irányításával — adta hírül Ferenci Adrien, a perbáli beszédművelő szakkör egyik tagja. — A feladatok között volt tollbamondás, szóelemzés és nyelvhelyességi gyakorlat. Mind a felkészülés, mind a versenyzés nagy hasznára volt a résztvevőknek, hiszen ezután még otthonosabban mozognak majd a nyelvtan világában.

*

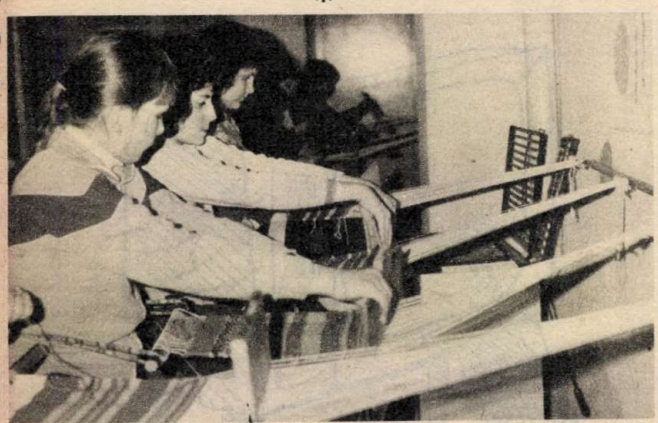

Nyolc éve már, hogy megalakult a dunaszekcsői iskolában a szövő szakkör. Szőnyegeket, tarisznyákat, terítőket szövünk, gyöngyöt fűzünk, s mindezt nagy kedvvel. A foglalkozásainknak a művelődési ház ad otthont. Hazánk felszabadulásának 40. évfordulójára is szorgalmasan készültünk. Több szőnyeget és gyöngyöt küldtünk el Mohácsra, ahol kiállításon mutatják be a pályaműveket. Egy szép faliképet is szőttünk, melyen lakóhelyünket mutatjuk be. A foglalkozások vidám hangulatúak. Énekelünk, mesélünk, szaporábban dolgozik így a kezünk, s hangulatosabb a közös munka — írták a szövő szakkör tagjai.

A derecskei Zrínyi Ilona Úttörőcsapat a „Friss ész, ügyes kéz" szemle keretében gazdag programot bonyolított le — olvastuk Tóth Emese tudósításában. — A nagyközségi művelődési központban bemutatkoztak szakköreink: az irodalombarát, az orosz, a furulya, a citera, a népitánc szakkörök. A kiállítóteremben a tanulók munkáiból rendeztünk bemutatót: rajzok, kabalák, ikebanák, kötött és batikolt holmik, modellek és barkácsmunkák dicsérték tanulóink ügyes kezét. De volt kisállat kiállítás, majd lehetett kötni, főzni, furulyázni, üvegfonást tanulni és a táncház rendezvényein is részt vehettünk. „Ki tud többet a Szovjetunióról?" című vetélkedő és kulturális bemutató zárta az eseményeket, ahol szinte minden osztály egy-egy jelenettel mutatkozott be.

*

Nemrég ünnepelte a gyomaendrődi 1. számú Általános Iskola létrejöttének 100. évfordulóját. Az épületben kezdetben árvaház működött, majd nyomda lett. Később otthont adott a négyosztályos polgári iskolának, a háború alatt pedig hadikórházat rendeztek be termeiben. A jubileum alkalmából érdekes kiállítást rendeztünk régi iskolabútorokból, tanszerekből, olvasgattuk nagyapáink füzeteit, könyveit, és elcsodálkoztunk, hogy milyen magas volt a követelmény már akkoriban is.

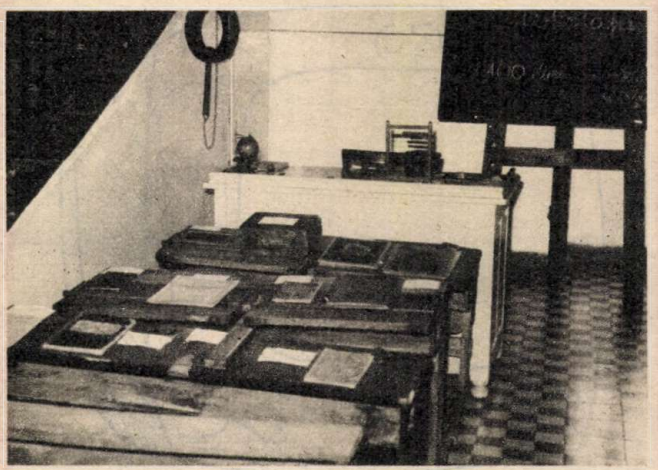

Lancsa Hajnalka,
Dózsa György Úttörőcsapat

Mit üzen a Pajtás

LABORÁNS szeretne lenni Kollár Andrea (Szepetnek, Petőfi u. 22. — 8861), gyógyszertárban akar dolgozni. Nem kell feltétlenül vegyipari szakközépiskolát végezned, gimnáziumi érettségi után is megszerezheted a képesítést egy kétéves, munka melletti tanfolyamon, vagy Sopronban, nappali tagozaton.

SZÉP PÉLDÁRÓL adott hírt a jászkiséri Czifra Marianna tudósítása: „Osztályunkkal, a 6. bével ellátogattunk beteg osztálytársunkhoz, Péterhez, aki már hosszabb ideje hiányzik az iskolából. Bábműsorral, dalokkal kedveskedtünk neki, majd furfangos találós kérdésekre válaszoltunk. S végül sok szép ajándék került az asztalra. Péter nagyon örült, boldogan vett részt játékainkban." Reméljük, mások is gondolnak beteg osztálytársaikra. A társak segítségére, vidám mókáira ilyenkor van a legnagyobb szükség.

A PIF képregények kedvelője Telek Norbert Körmenden (Rákóczi u. 76. — 9900). Olvasd a Hahotát, ebben a kiadványunkban rendszeresen közlünk PIF kalandjaiból.

A PAJTÁS 1982-ben megjelent első húsz számához szeretne hozzájutni Sajtos Erzsébet Anikó (Hajdúböszörmény, Sillye u. 22. — 5220). Akinek megvannak ezek a példányok és nélkülözni tudja, írjon Erzsikének!